

Сврха пројекта:
Циљ пројекта:
Модел по којем би се реализовао пројекат:
Модел подјеле ризика између јавног и приватног партнера:
Правни статус власништва:
Мишљење Министарства финансија (у прилогу).

Овлашћено службено лице:

М. П.

2143

На основу члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), а у вези са чланом 4. став 3. и чланом 24. Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20), Влада Републике Српске, на 94. сједници, одржаној 29.10.2020. године, д о н о с и

УРЕДБУ**О НАМЈЕНИ, КРИТЕРИЈУМИМА И УСЛОВИМА ЗА ДОДЈЕЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ****ГЛАВА I****ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Предмет Уредбе****Члан 1.**

(1) Овом уредбом утврђују се сврха државне помоћи, прихватљиви трошкови и сектори, максимално дозвољени износ државне помоћи и остала правила за додјелу државне помоћи коју додјељује давалац државне помоћи из Републике Српске, непосредно или преко овлашћених правних лица.

(2) Одредбе ове уредбе односе се на следеће категорије и врсте државне помоћи:

- 1) хоризонтална државна помоћ:
  1. државна помоћ за промовисање регионалног развоја,
  2. државна помоћ за урбани развој,
  3. државна помоћ малим и средњим привредним субјектима,
  4. државна помоћ за санацију и реструктурисање привредних субјеката у тешкоћама,
  5. државна помоћ у облику ризичног капитала,
  6. државна помоћ за истраживање, развој и иновације,
  7. државна помоћ за усавршавање,
  8. државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом,
  9. државна помоћ за заштиту животне средине,
  10. државна помоћ за накнаду штете проузроковане природним катастрофама,
  11. државна помоћ за локалну инфраструктуру;
- 2) вертикална државна помоћ (помоћ посебним секторима):
  1. државна помоћ у сектору производње челика,
  2. државна помоћ у сектору вађења угља,
  3. државна помоћ у сектору саобраћаја,
  4. државна помоћ у сектору поштанских услуга,

5. државна помоћ за широкопојасну инфраструктуру,
6. државна помоћ за радиодифузне услуге,
7. државна помоћ у области културе и очувања културног наслеђа (укључујући кинематографију и аудио-визуелна дјела),
8. државна помоћ за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру;
- 3) државна помоћ у облику специфичних инструмената државне помоћи:
  1. државна помоћ у облику гаранција,
  2. државна помоћ у продаји непокретне имовине у јавној својини.

Појмови**Члан 2.**

Појмови који се користе у овој уредби имају следеће значење:

1) привредни субјекти, у смислу ове уредбе, јесу привредна друштва и њихове групације (уније или удружења), предузетници, јавне институције, јавна предузећа и предузећа која контролише Република Српска, те остала физичка и правна лица која директно или индиректно, континуирано, периодично или једнократно, учествују на тржишту, без обзира на њихов правни статус, врсту власничког односа, мјесто гдје је сједиште регистровано или пребивалиште, као и непрофитне организације;

2) финансијске организације, у смислу ове уредбе, јесу: банке, микрокредитне организације, штедно-кредитне организација, друштва за осигурање, лизинг друштва, овлашћени учесници на тржишту хартија од вриједности, друштва за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима и друга правна лица која се претежно баве финансијском дјелатношћу (лица у финансијском сектору);

3) привредно друштво је правно лице које оснивају правна или физичка лица ради обављања дјелатности с циљем стицања добити;

4) пословна јединица привредног друштва је издвојени организациони дио привредног друштва посредством којег привредно друштво обавља дјелатност и нема својство правног лица;

5) микропривредни субјекти (микропредузећа) су субјекти који запошљавају мање од 10 радника и чији је укупан годишњи приход или укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 3.911.600 КМ (2.000.000 евра);

6) мали привредни субјекти јесу субјекти који запошљавају мање од 50 радника и чији је укупан годишњи приход или укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 19.558.000 КМ (10.000.000 евра);

7) средњи привредни субјекти су субјекти који запошљавају више од 49 и мање од 250 радника и чији је укупан годишњи приход мањи од 97.790.000 КМ (50.000.000 евра)

или чија је укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 84.099.400 КМ (43.000.000 евра);

8) велики привредни субјекти, у смислу ове уредбе, јесу привредни субјекти који нису средњи или мали привредни субјекти и финансијске организације из тачке 2) овог члана, без обзира на величину и промет;

9) јавни улагачи, у смислу ове уредбе, јесу Република Српска, јединице локалне самоуправе и привредна друштва у којим Република Српска или јединице локалне самоуправе имају већинско власништво;

10) приватни улагачи, у смислу ове уредбе, јесу лица која су власници приватног капитала;

11) износи исказани у еврима у овој уредби еквиваленти су противвриједностима конвертибилне марке по средњем курсу Централне банке БиХ;

12) власнички капитал је директно или индиректно улагање у привредни субјекат у замјену за власништво над одговарајућим удјелом;

13) квазивласнички капитал, у смислу ове уредбе, јесте финансирање које се сврстава између власничког капитала и задуживања и чији се принос за улагача претежно заснива на добити или губицима циљног привредног субјекта који није осигуран у случају немогућности плаћања (инсолвентности);

14) прихватљиви трошкови јесу трошкови за које је дозвољено додијелити државну помоћ;

15) износ помоћи, у смислу ове уредбе, јесте бруто износ помоћи изражен као проценат прихватљивих трошкова прије одбитка пореза или других накнада;

16) датум додјеле помоћи означава дан на који је, на основу прописа Републике Српске, корисник стекао право на примање помоћи;

17) бруто еквивалент бесповратне помоћи јесте износ помоћи ако је кориснику додијељена у облику бесповратне помоћи прије одбитка пореза или других накнада;

18) иста или слична дјелатност је дјелатност која је обухваћена истим разредом статистичке класификације економских дјелатности у складу са прописом којим се уређује класификација дјелатности у Републици Српској;

19) почетно улагање, у смислу ове уредбе, значи:

1. улагање у материјалну и нематеријалну имовину у вези са оснивањем нове пословне јединице, проширење капацитета постојеће пословне јединице, диверзификација производње пословне јединице на производе које та пословна јединица раније није производила или значајна промјена у укупном производном процесу постојеће пословне јединице или

2. преузимање имовине у власништву пословне јединице која се угасила или би се угасила да није била купљена, а купио ју је улагач који није повезан са продавцем, искључујући једноставно преузимање удјела у привредном субјекту;

20) алтернативна трговинска платформа, у смислу ове уредбе, значи мултилатералну трговинску платформу, односно мултилатерални систем који води инвестиционо друштво или тржишни оператер, који спаја вишеструке интересе трећих страна за куповину и продају финансијских инструмената, а на којој већину финансијских инструмената уврштених за трговање издају мали и средњи привредни субјекти (МСП);

21) фонд за урбани развој, у смислу ове уредбе, значи специјализовани инструмент улагања основан за потребе улагања у пројекте урбаног развоја на основу мјера помоћи за урбани развој;

22) фонд за енергетску ефикасност, у смислу ове уредбе, значи специјализовани инструмент улагања основан за потребе улагања у пројекте који имају за циљ побољшање енергетске ефикасности грађевина.

Повезани привредни субјекти Члан 3.

(1) Повезани привредни субјекти, у смислу ове уредбе, јесу субјекти међу којима постоји једна од следећих веза:

1) један привредни субјект има већину гласачких права власника удјела или чланова у другом привредном субјекту,

2) један привредни субјект може поставити или смијенити већину чланова управног, управљачког или надзорног тијела другог привредног субјекта,

3) један привредни субјект може остваривати значајан утицај над другим привредним субјектом на основу склопљеног уговора с њим или на основу одредбе његовог статута или колективног уговора,

4) један привредни субјект који је власник удјела или члан у другом привредном субјекту сам контролише, у складу са договором са другим власницима удјела или члановима тог привредног субјекта, већину гласачких права власника удјела или чланова у том пословном субјекту.

(2) Повезаним привредним субјектима сматрају се и привредни субјекти који су међусобно повезани преко једног или више других привредних субјеката.

(3) Повезаним привредним субјектима сматрају се и привредни субјекти који једну од веза наведених у ст. 1. и 2. овог члана остварују посредством физичког лица или групе физичких лица која заједно послују, те ако обављају своју дјелатност или дио своје дјелатности на истом тржишту или сусједним тржиштима.

Услови за додјелу државне помоћи Члан 4.

(1) Државна помоћ додјељује се ако програм (шема) државне помоћи или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ове уредбе и члана 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране (ССП).

(2) Државна помоћ не може се додијелити привредном субјекту којем је издат налог за поврат државне помоћи у складу са претходним рјешењем, односно одлуком Савјета за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) о незаконитости и недопуштености државне помоћи.

Укупни дозвољени износ државне помоћи Члан 5.

(1) Приликом утврђивања да ли се поштују ограничења за пријаву и максимални износи помоћи у обзир се узима укупни износ државне помоћи за дјелатност, пројекат или привредног субјекта којем је додијељена помоћ.

(2) Помоћ чији се трошкови могу утврдити и на коју се примјењује ова уредба може се кумулирати:

1) са било којом другом државном помоћи, под условом да се те мјере односе на различите прихватљиве трошкове које је могуће утврдити,

2) са било којом другом државном помоћи у вези са истим прихватљивим трошковима, било да се они дјелимично или потпуно преклапају, само ако се таквом кумулацијом не прелази највиши дозвољени износ помоћи утврђен овом уредбом.

(3) Државна помоћ додијељена на основу ове уредбе која не подлијеже пријави не кумулира се са помоћи de minimis у односу на исте прихватљиве трошкове ако би таква кумулација довела до прекорачења дозвољеног износа помоћи.

Референтна каматна стопа, дисконтна стопа и стопа поврата Члан 6.

(1) Референтна каматна стопа, у смислу ове уредбе, јесте просјечна каматна стопа комерцијалних банака на тржишту капитала у Републици Српској и БиХ, према подацима које објављује Централна банка БиХ.

(2) За потребе одређивања референтне каматне стопе за конкретног привредног субјекта, односно утврђивања да ли кредит одобрен привредном субјекту представља државну помоћ потребно је на основну референтну каматну стопу додати одговарајуће марже ризика у зависности од кредит-

ног рејтинга привредног субјекта и понуђених инструмената осигурања.

(3) За рачунање дисконтне стопе на основну стопу додаје се маржа од 100 базних бодова.

(4) Стопа поврата рачуна се додавањем 100 базних бодова на основну референтну стопу.

Конверзија

Члан 7.

Износ државне помоћи изражен у еврима конвертује се у конвертибилну марку према средњем девизном курсу Централне банке БиХ на дан додјеле државне помоћи.

ГЛАВА II

ХОРИЗОНТАЛНА ДРЖАВНА ПОМОЋ

1. Државна помоћ за промовисање регионалног развоја

Општи услови за додјелу државне помоћи за промовисање регионалног развоја

Члан 8.

(1) Подручје Републике Српске може се сматрати неразвијеним подручјем, у смислу правила за додјелу државне помоћи, све док БДП по становнику не буде већи од 75% просјека БДП-а по становнику земаља чланица Европске уније.

(2) Државна помоћ за регионални развој може се додијелити као помоћ за почетно улагање и као оперативна помоћ.

(3) Државна помоћ за регионални развој не може се додијелити привредним субјектима у сектору производње челика, синтетичких влакана и вађења угља, сектору саобраћаја, аеродромима, производњи и дистрибуцији енергије и енергетској инфраструктури.

(4) Правила о државној помоћи за промовисање регионалног развоја не примјењују се на:

1) програме који су усмјерени на ограничен број посебних сектора привреде (програми који се односе на туристичку дјелатност, широкопојасну инфраструктуру или прераду и стављање на тржиште пољопривредних производа не сматрају се програмима усмјереним на посебне секторе привреде),

2) регионалну помоћ у облику програма којим се надокнађују трошкови превоза робе произведене у неразвијеним или изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе и за превоз цјевоводом,

3) појединачну регионалну државну помоћ за улагање кориснику који је затворио исту или сличну дјелатност у периоду од двије године прије подношења захтјева за регионалну помоћ за улагање или који у вријеме подношења захтјева има конкретан план за затварање исте или сличне дјелатности, у року од највише двије године након завршетка почетног улагања за које тражи помоћ,

4) регионалну оперативну помоћ додијелену привредном субјекту чије су главне дјелатности обухваћене подручјем "К Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања" или пословним субјектима који обављају дјелатности унутар групе, а чије су главне дјелатности обухваћене разредима "70.10. Дјелатности управљања" или "70.22. Савјетовање које се односи на пословање и остало управљање", у складу са прописом којим се уређује класификација дјелатности у Републици Српској.

1.1. Регионална државна помоћ за почетно улагање

Посебни услови за додјелу регионалне државне помоћи за почетно улагање

Члан 9.

(1) Регионална државна помоћ за почетно улагање може се додијелити ако су испуњени следећи услови:

1) државна помоћ додјељује се малом и средњем привредном субјекту за било коју врсту почетног улагања или

2) државна помоћ додјељује се великом привредном субјекту искључиво за почетно улагање у нову економску дјелатност или за диверзификацију постојећих пословних јединица којом се преусмјеравају на нове производе или нове иновативне поступке.

(2) Осим у случају улагања малих и средњих привредних субјеката у неразвијеним или изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе, корисник државне помоћи дужан је осигурати финансијски допринос од најмање 25% прихватљивих трошкова из властитих извора или страних инвестиција, у облику ослобођеном од било какве државне помоћи.

(3) Економска дјелатност у коју се врши улагање обавезно остаје у подручју које прима државну помоћ током најмање пет година након завршетка улагања, односно најмање три године након завршетка улагања у случају малих и средњих привредних субјеката, што не спречава замјену постројења или опреме који су у том периоду застарјели или се покварили.

(4) Стечена имовина обавезно је нова, осим ако имовину стичу мали и средњи привредни субјекти и у случају оснивања пословне јединице.

(5) Стицање удјела не представља почетно улагање.

(6) Услови за додјелу регионалне државне помоћи за развој широкопојасне мреже:

1) додјељује се само у подручјима у којим нема мреже исте категорије (или основна широкопојасна мрежа или приступне мреже следеће генерације, тзв. мрежа NGA) и није извјесно да ће се у року од три године од доношења одлуке о додјели државне помоћи та мрежа развити под конкурцијалним условима,

2) субвенционисани мрежни оператер обавезан је понудити активни и пасивни велепродајни приступ по фер и недискриминаторским условима, укључујући физичко издавања у случају мрежа NGA,

3) додјељује се на основу конкурентног поступка избора.

(7) Регионална државна помоћ за истраживачку инфраструктуру може се додијелити искључиво ако је додјела помоћи условљена омогућавањем транспарентног и недискриминаторског приступа инфраструктури за коју се додјељује помоћ.

Прихватљиви трошкови код регионалне државне помоћи за почетна улагања

Члан 10.

(1) Прихватљиви трошкови регионалне државне помоћи за почетна улагања јесу:

1) трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину,

2) процијењени трошкови плата произашли из отварања радних мјеста на основу почетног улагања, израчунати за период од двије године или

3) комбинација трошкова из т. 1) и 2) овог става, под условом да комбиновани износ није већи од износа из тачке 1) или износа из тачке 2), зависно од тога који је износ већи.

(2) Трошкови повезани са закупом материјалне имовине прихватљиви су ако су испуњени следећи услови:

1) за земљишта и зграде закуп је обавезно наставити најмање пет година након очекиваног датума завршетка пројекта улагања за велике пословне субјекте, односно три године у случају малих и средњих пословних субјеката,

2) за постројења или машине закуп је обавезан у облику финансијског лизинга и садржи обавезу корисника помоћи да купи имовину након истека уговора о закупу.

(3) У случају стицања имовине пословне јединице, узимају се у обзир искључиво трошкови куповине имовине по тржишним условима од трећег лица које није повезано са купцем.

(4) Услов из става 3. овог члана не примјењује се ако члан породице првобитног власника или запослени преузме мали привредни субјекат.

(5) Чланови породице из става 4. ове уредбе сматрају се:

1) супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници,

2) потомци и преци у правој линији неограничено,

3) сродници до трећег степена сродства у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини,

4) усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника,

5) старалац и штићеници и потомци штићеника.

(6) Ако је помоћ за стицање имовине додијељена прије куповине имовине, трошак за ту имовину одузима се од прихватљивих трошкова повезаних са оснивањем пословне јединице.

(7) За државну помоћ додијељену на основу промјене у производном процесу прихватљиви трошкови обавезно су већи од амортизације имовине повезане са дјелатношћу која је модернизована током три претходне године.

(8) За помоћи додијељене за диверзификацију постојеће пословне јединице прихватљиви трошкови обавезно су већи за најмање 200% књиговодствене вриједности имовине која се поновно употребљава, књижене у години која претходи почетку радова.

(9) Нематеријална имовина прихватљива је за обрачун трошкова улагања ако испуњава сљедеће услове:

1) употребљава се искључиво у пословној јединици која прима државну помоћ,

2) обавезно се води као имовина која се амортизује,

3) обавезно је купљена по тржишним условима од треће особе која није повезана са купцем и

4) обавезно је укључена у имовину привредног субјекта који прима државну помоћ и остаје повезана са пројектом за који се додјељује помоћ током најмање пет година, односно три године у случају малих и средњих привредних субјеката.

(10) За велике привредне субјекте трошкови нематеријалне имовине прихватљиви су искључиво до границе од 50% укупних прихватљивих трошкова за почетно улагање.

Прихватљиви трошкови за отварање нових радних мјеста Члан 11.

Ако се прихватљиви трошкови рачунају у односу на процијењене трошкове плата произашлих из отварања нових радних мјеста које је потребно исплатити у периоду до двије године, обавезно је испунити сљедеће услове:

1) пројекат улагања обавезно доводи до нето повећања броја запослених у привредном субјекту или пословној јединици гдје се улаже у односу на просјек за протеклих 12 мјесеци, што значи да ће се радна мјеста угашена током тог периода одузети од броја новоотворених радних мјеста,

2) свако радно мјесто обавезно је попуњено у року од три године од завршетка улагања,

3) свако радно мјесто отворено улагањем обавезно остаје попуњено током периода од најмање пет година од дана када је први пут попуњено, односно током периода од три године у случају малих и средњих привредних субјеката.

Износ регионалне државне помоћи за почетно улагање Члан 12.

(1) Износ регионалне државне помоћи за почетно улагање у бруто еквиваленту бесповратне помоћи не може бити већи од максималног износа помоћи у том подручју.

(2) Ако се користи метод из члана 10. став 1. тачка 3) ове уредбе, максимални износ помоћи не може бити већи од најповољнијег износа прихватљивих трошкова, рачунаног на основу трошкова улагања или трошкова плата.

(3) Максимални износи помоћи су износи до:

1) 50% бруто еквивалента помоћи када је БДП по становнику нижи од 45% просјека Европске уније,

2) 35% бруто еквивалента помоћи када БДП по становнику износи најмање 45%, а највише 60% просјека Европске уније,

3) 25% бруто еквивалента помоћи када БДП по становнику износи више од 60% просјека Европске уније.

(4) Максимални износ помоћи из става 3. овог члана може се повећати до 10% у неразвијеним јединицама локалне самоуправе које имају индекс развијености између 50% и 75% просјека Републике Српске, те до 20% у изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе које имају индекс развијености испод 75% просјека Републике Српске.

Износ регионалне помоћи за пројекат европске територијалне сарадње Члан 13.

(1) За почетно улагање повезано са пројектом европске територијалне сарадње износ помоћи за подручје у којем се врши почетно улагање примјењује се на све кориснике који учествују у пројекту.

(2) Одредба из става 1. овог члана примјењује се на велике привредне субјекте ако се почетно улагање искључиво односи на нову економску дјелатност.

Износ регионалне државне помоћи за почетно улагање Члан 14.

(1) Максимални износ регионалне државне помоћи за почетно улагање не може бити већи од 100.000.000 евра.

(2) За велике пројекте улагања износ помоћи не може бити већи од прилагођеног износа помоћи израчунатог у складу са сљедећим формулом: $R \cdot (A + 0,50 \cdot B + 0,34 \cdot C)$, при чему је:

R - максимални износ помоћи примјењив у том подручју, искључујући повећани износ помоћи за мале и средње привредне субјекте,

A - почетних 50.000.000 евра прихватљивих трошкова,

B - дио прихватљивих трошкова између 50.000.000 евра и 100.000.000 евра,

C - дио прихватљивих трошкова, који је већи од 100.000.000 евра.

1.2. Регионална државна помоћ за оперативно пословање

Посебни услови за дојелу регионалне државне помоћи за оперативно пословање
Члан 15.

(1) Државна помоћ за оперативно пословање може се додијелити да би се надокнадили:

1) додатни трошкови превоза робе произведене у подручјима прихватљивим за дојелу оперативне државне помоћи, односно додатни трошкови превоза робе која се у тим подручјима даље прерађује под сљедећим условима:

1. корисници државне помоћи обављају своју производну дјелатност у тим подручјима,

2. државна помоћ може се објективно унапријед квантификовати на основу фиксног износа, вриједности тоне по километру или неке друге релевантне јединице,

3. додатни трошкови превоза рачунају се на основу превоза робе, коришћењем превозног средства којим се обезбјеђује најнижи трошак за корисника,

4. додатни трошкови превоза робе која се даље прерађује у недовољно развијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе могу обухватити трошкове превоза робе са било којег мјеста њене производње у та подручја;

2) додатни трошкови пословања настали у недовољно развијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе, осим трошкова превоза, под условима да:

1. корисници обављају економску дјелатност у неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе,

2. годишњи износ државне помоћи по кориснику на основу свих програма оперативних помоћи не буде већи од:

- 15% бруто додатне вриједности коју корисник годишње остварује у тој неразвијеној и изразито неразвијеној јединици локалне самоуправе,

- 25% годишњих трошкова запослених које корисник има у тој неразвијеној и изразито неразвијеној јединици локалне самоуправе или

- 10% годишњег промета корисника оствареног у тој неразвијеној и изразито неразвијеној јединици локалне самоуправе.

Износ регионалне државне помоћи за оперативно пословање
Члан 16.

Износ регионалне државне помоћи за оперативно пословање не може бити већи од 100% прихватљивих додатних трошкова из члана 15. ове уредбе.

2. Државна помоћ за урбани развој

Услови за додјелу државне помоћи за урбани развој
Члан 17.

Регионална државна помоћ за урбани развој може се додијелити у облику власничког капитала, квазивласничког капитала, кредита, гаранција или комбинације наведеног ако пројект урбаног развоја испуњава сљедеће критеријуме:

1) спроводи се преко фондова за урбани развој,

2) суфинансира се из европских структурних и инвестиционих фондова,

3) подстиче спровођење интегрисане стратегије за одржив урбани развој.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за урбани развој
Члан 18.

(1) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за урбани развој јесу укупни трошкови пројекта урбаног развоја.

(2) Укупно улагање у пројект урбаног развоја не може бити веће од 20.000.000 евра.

Фонд за урбани развој
Члан 19.

(1) Руководилац фонда за урбани развој бира се путем отвореног, транспарентног и недискриминаторског конкурса, у складу са прописима.

(2) Приликом избора руководиоца фонда за урбани развој не може се вршити дискриминација на основу мјеста пословног сједишта или регистрације, али се може захтијевати испуњавање других, претходно утврђених критеријума, који су објективно оправдани природом улагања.

(3) Фондовима за урбани развој управља се на тржишном основу и њима се осигурава доношење одлука о финансирању усмјерених на остварење добити.

(4) Услов тржишног управљања из става 3. овог члана испуњен је ако руководиоца фонда за урбани развој испуњава сљедеће услове:

1) законом или уговором је утврђена обавеза руководиоца фонда да поступа са пажњом доброг привредника, у доброј вјери и да није у сукобу интереса,

2) накнада за рад руководиоца фонда одређена је у складу са тржишном праксом,

3) накнада за рад руководиоца фонда повезана је са резултатима рада или учествује у ризицима улагања тако што

улаже властита средства, чиме се осигурава трајно поклапање његових интереса са интересима јавног улагача,

4) руководиоца фонда предлаже стратегију, критеријуме и временски распоред улагања у пројекте урбаног развоја, при чему унапријед утврђује финансијску одрживост и очекиване резултате за урбани развој,

5) за свако власничко и квазивласничко улагање постоји јасна и остварљива излазна стратегија.

(5) Ако фонд за урбани развој даје кредите или гаранције пројектима урбаног развоја, потребно је да буду испуњени сљедећи услови:

1) у случају кредита, при рачунању максималног износа улагања узима се у обзир номинални износ кредита,

2) у случају гаранција, при рачунању максималног износа улагања узима се у обзир номинални износ основног кредита.

Учешће приватних улагача
Члан 20.

(1) Државна помоћ за урбани развој обавезно подстиче додатна улагања приватних улагача, на нивоу фондова за урбани развој или пројеката урбаног развоја, ради обезбјеђења приватног учешћа од најмање 30% укупног финансирања тог пројекта урбаног развоја.

(2) Приватни и јавни улагачи могу за спровођење пројекта урбаног развоја дати учешће у стварима или правима или комбинацијом наведеног, с тим да се допринос у стварима обрачунава према тржишној вриједности или у складу са процјеном независног квалификованог стручњака или овлашћеног службеног тијела.

(3) Независни приватни улагачи бирају се путем отвореног, транспарентног и недискриминаторског конкурса, у складу са прописима.

(4) Циљ избора независних приватних улагача јесте постизање споразума о подјели ризика и добити.

(5) Приликом постизања споразума о подјели ризика и добити за улагања која нису гаранција предност се даје асиметричној подјели добити пред заштитом од губитака.

(6) У случају асиметричне подјеле губитака између јавних и приватних улагача, први губитак који сноси јавни улагач ограничава се на 25% његовог укупног улагања.

(7) У случају гаранција приватним улагачима у пројектима урбаног развоја гарантна стопа ограничава се на 80%, а укупни губити које сноси давалац државне помоћи ограничавају се на 25% основног портфеља обухваћеног гаранцијом.

(8) Ако приватни улагачи нису изабрани на начин из става 3. овог члана, праведну стопу поврата приватним улагачима утврђује независни стручњак, који је изабран на отвореном, транспарентном и недискриминаторском курсу.

3. Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима

Државна помоћ за новоосноване мале и средње привредне субјекте
Члан 21.

(1) Државна помоћ за новоосноване мале и средње привредне субјекте може се додијелити само у оквиру програма (шеме) државне помоћи.

(2) Мали привредни субјекти којим се може додијелити ова врста помоћи јесу они који:

1) су основани у периоду до пет година прије подношења пројекта за државну помоћ,

2) још нису расподијелили добит,

3) нису основани спајањем.

(3) Државна помоћ новооснованим малим и средњим привредним субјектима може бити у облику:

1) кредита са каматним стопама које нису у складу са тржишним условима, у трајању од 10 година у номиналном износу од највише 2.000.000 евра,

2) гаранција са премијама које нису у складу са тржишним условима, које не могу бити веће од 80% износа кредита, у трајању од 10 година са износом обухваћеним гаранцијом, који не може бити већи од 3.000.000 евра,

3) бесповратних средстава, укључујући власничка и квазивласничка улагања или смањења каматних стопа и гарантне премије чији износ бруто еквивалента бесповратне помоћи није већи од 800.000 евра.

(4) За кредите из става 3. тачка 1) овог члана у трајању од пет до 10 година максимални износи могу се прилагодити множењем наведених износа омјером периода од 10 година и периода трајања кредита, а за кредите одобрене на рок краћи од пет година максимални износ једнак је износу за кредите у трајању од пет година.

(5) За гаранције из става 3. тачка 2) овог члана у трајању од пет до 10 година максимални износи обухваћени гаранцијом могу се прилагодити множењем наведених износа омјером периода од 10 година и периода трајања гаранције, а за гаранције одобрене на рок краћи од пет година максимални износ једнак је износу за гаранције у трајању од пет година.

(6) Кориснику се може додијелити помоћ комбинацијом инструмената помоћи из става 3. овог члана, под условом да се за одређивање преосталог удјела максималног износа помоћи дозвољеног за остале инструменте који су саставни дио тог комбинованог инструмента узима у обзир сразмјерни удио износа додијељеног једним инструментом помоћи, израчунат на основу максималног износа помоћи дозвољене за тај комбиновани инструмент.

(7) За мале иноваторске привредне субјекте максимални износи помоћи утврђени у ставу 3. овог члана могу се удвостручити.

Државна помоћ за улагање у мале и средње привредне субјекте Члан 22.

(1) Државна помоћ за улагање у мале и средње привредне субјекте може се додијелити за:

1) улагање у материјалну или нематеријалну имовину у вези са оснивањем нове пословне јединице, ширење постојеће пословне јединице диверзификацијом производње пословне јединице на нове додатне производе или значајном промјеном у укупном производном процесу постојеће пословне јединице или

2) стицање имовине која припада пословној јединици ако су испуњени сљедећи услови:

1. пословна јединица се угасила или би се угасила да није била купљена,

2. имовина је купљена од треће особе која није повезана са купцем,

3. трансакција се извршава по тржишним условима.

(2) Услов из става 1. тачка 2. подтачка 2) не примјењује се ако члан породице првобитног власника или запослени преузме мало привредног субјекта.

(3) Само стицање удјела у привредном субјекту не представља улагање.

(4) Улагање у нематеријалну имовину може се вршити ако је испуњен један од сљедећих услова:

1) употребљава се искључиво у привредном субјекту којем се додјељује помоћ,

2) води се као имовина која се амортизује,

3) купљена је по тржишним условима од треће особе која није повезана са купцем,

4) укључена је у имовину привредног субјекта најмање три године.

(5) Радна мјеста отворена пројектом улагања обавезно испуњавају сљедеће услове:

1) радна мјеста отварају се у року од три године од завршетка улагања,

2) постоји нето повећање броја запослених у пословној јединици у којој се врши улагање у односу на просјек за протеклих 12 мјесеци,

3) радна мјеста морају се очувати у периоду од најмање три године од дана када су први пут попуњена.

(6) Прихватљиви трошкови су:

1) трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину и/или

2) процијењени трошкови плата за радна мјеста непосредно отворена пројектом улагања, израчунати на период од двије године.

(7) Износ државне помоћи не може бити већи од:

1) 20% прихватљивих трошкова у случају малих привредних субјеката,

2) 10% прихватљивих трошкова у случају средњих привредних субјеката.

(8) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 7.500.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за савјетодавне услуге Члан 23.

(1) Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима може се додијелити за савјетодавне услуге.

(2) Савјетодавне услуге не могу бити стална или повремена дјелатност корисника државне помоћи, нити могу бити повезане са редовним оперативним трошковима привредног субјекта, као што су услуге пореског савјетовања, правне услуге или услуге рекламирања.

(3) Износ државне помоћи не може бити већи од 50% трошкова савјетодавних услуга које пружају вањски консултанти.

(4) Максимални износ за савјетодавне услуге не може бити већи од 2.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за учешће у пројектима европске територијалне сарадње Члан 24.

(1) Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима који учествују у пројектима европске територијалне сарадње може се додијелити за сљедеће прихватљиве трошкове:

1) трошкове организационе сарадње, укључујући трошкове запослених и канцеларија ако су повезани са пројектом сарадње,

2) трошкове савјетодавних и помоћних услуга повезаних са пројектом сарадње које пружају вањски консултанти и пружаоци услуга,

3) путне трошкове, трошкове опреме и трошкове који су непосредно повезани са пројектом улагања, те амортизације алата и опреме који се употребљавају непосредно за пројекат.

(2) Услуге из става 1. тачка 2) овог члана не могу бити стална или повремена дјелатност корисника државне помоћи, нити могу бити повезане са редовним трошковима привредног субјекта, као што су услуге пореског савјетовања, редовне правне услуге или услуге рекламирања.

(3) Износ државне помоћи не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(4) Максимални износ за учешће у пројектима европске територијалне сарадње не може бити већи од 2.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за учешће на сајмовима Члан 25.

(1) Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима може се додијелити за учешће на сајмовима.

(2) Прихватљиви трошкови за учешће привредног субјекта на одређеном сајму или изложби јесу трошкови за закуп, уређивање и вођење штанда.

(3) Износ државне помоћи не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(4) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 2.000.000 евра годишње по привредном субјекту.

Државна помоћ за алтернативне трговинске платформе специјализоване за мале и средње привредне субјекте
Члан 26.

(1) Државна помоћ за алтернативне трговинске платформе специјализоване за мале и средње привредне субјекте може се додијелити ако платформом управља мали привредни субјект.

(2) Државна помоћ може бити у облику помоћи новооснованом привредном субјекту као руководиоцу платформе и у том случају се примјењују правила из члана 21. ове уредбе, која се односе на државну помоћ малим и средњим новооснованим привредним субјектима.

(3) Државна помоћ може се додијелити у облику пореских подстицаја независном приватном улагачу - физичкој особи у односу на његова улагања у ризично финансирање које је спроведено преко алтернативне трговинске платформе у прихватљиве привредне субјекте, у ком случају се примјењују правила о државној помоћи за ризично финансирање.

Државна помоћ за трошкове анализе за улагања
Члан 27.

(1) Државна помоћ може се додијелити за покриће трошкова прихватљивих анализа за улагања.

(2) Прихватљиви трошкови за анализе за улагања јесу трошкови почетног прегледа и службене детаљне анализе коју спроводе руководиоци финансијских посредника или улагачи ради утврђивања прихватљивих пословних субјеката погодних за ризично финансирање.

(3) Износ помоћи за трошкове анализе за улагања не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

4. Државна помоћ за санацију и реструктурирање привредних субјеката

4.1. Државна помоћ привредном субјекту у тешкоћама

Државна помоћ привредном субјекту у тешкоћама
Члан 28.

(1) Државна помоћ привредном субјекту у тешкоћама може се додијелити:

1) за санацију, да би привредни субјект имао могућност да испита своје пословање док не припреми план реструктурирања или ликвидације,

2) за одржавање ликвидности малих и средњих привредних субјеката (тзв. привремена помоћ за реструктурирање) или

3) за реструктурирање ради обезбјеђења обнове дугорочне конкурентности привредног субјекта у оквиру плана за реорганизацију и рационализацију.

(2) Савјет може одлучити да се у оквиру програма (шеме) државне помоћи дозвољава помоћ за санацију из става 1. тачка 1) овог члана и/или реструктурирање из става 1. тачка 3) овог члана само малим и средњим привредним субјектима.

(3) Савјет може захтијевати од давалаца државне помоћи да ограниче трајање одређених програма (шема) државне помоћи на четири године или мање, те да изврше преиспитивање тих програма (шема).

(4) Преиспитивање програма (шема) државне помоћи из става 3. овог члана врши се за програме (шеме) код којих постоји ризик од знатног ограничавања или нарушавања конкуренције ако се њихово спровођење не преиспита на вријеме.

(5) Државна помоћ за санацију и реструктурирање не може се додијелити привредним субјектима у сектору вађења угља, производње челика и финансијским организацијама.

(6) Државна помоћ за санацију и реструктурирање може се додијелити привредном субјекту код којег је покренут стечајни поступак ради опстанка и настављања дјелатности.

(7) Новоосновани привредни субјект који се налази у привредном регистру не дуже од три године, нарочито ако је настао ликвидацијом ранијег привредног субјекта или је преузео средства ликвидираниог привредног субјекта, не може добити државну помоћ за санацију и реструктурирање чак и ако је његова финансијска позиција несигурна.

(8) Привредни субјект који припада већој пословној групи или га је та група преузела не може добити државну помоћ за санацију и реструктурирање, осим ако може доказати да тешкоће у којима се налази:

1) су унутрашње природе,

2) нису резултат произвољне расподјеле трошкова у оквиру групе,

3) су сувише озбиљне да би се могле ријешити у оквиру пословне групе.

(9) Ако привредни субјект у тешкоћама оснује друштво кћер, сматра се да друштво кћер и друштво које га контролише заједно чине групу, те могу примити државну помоћ на основу правила овог члана.

Појам привредног субјекта у тешкоћама
Члан 29.

(1) Привредни субјект је у тешкоћама ако је извјесно да ће без државне помоћи престати његово пословање у краткорочном или дугорочном периоду и за који важи најмање једна од сљедећих околности:

1) у случају друштва са ограниченом одговорношћу, ако је више од половине његовог уписаног основног капитала изгубљено због акумулираних губитака;

2) у случају ортачког или командитног друштва, ако је више од половине његовог капитала, како је приказано у финансијским извјештајима, изгубљено због акумулираних губитака;

3) ако је привредни субјект предмет општег стечајног поступка или испуњава критеријуме да се против њега, на захтјев повјерилаца, покрене општи стечајни поступак;

4) ако је привредни субјекат примио помоћ за санацију, а још није вратио кредит или окончао гаранцију, или је примио помоћ за реструктурирање, а још увијек је предмет плана реструктурирања, или

5) ако је великом привредном субјекту током последње двије године:

1. однос књиговодственог дуга и капитала био већи од 7,5 и

2. ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1.

(2) Привредним субјектом у тешкоћама из става 1. т. 1) и 2) овог члана не сматра се:

1) мали или средњи привредни субјект који постоји мање од три године или

2) мали или средњи привредни субјект који постоји мање од седам година од његове прве комерцијалне трансакције и који испуњава услове за улагања за финансирање ризика на основу свеобухватне анализе (due diligence) коју је спровео изабрани финансијски посредник за потребе остваривања права на помоћ за ризично финансирање.

(3) Акумулирање губитака из става 1. т. 1) и 2) овог члана постоји када се одбијањем акумулираних губитака од резерви (и свих других елемената који се генерално сматрају дијелом властитих средстава друштва) добије негативан кумулативни износ који прелази половину уписаног основног капитала, при чему основни капитал обухвата и све емисионе премије.

Износ државне помоћи за санацију и реструктурирање
Члан 30.

(1) С циљем процјене негативних новчаних токова пословања привредног субјекта у години која претходи прија-

ви државне помоћи (или прије додјеле државне помоћи у случају непријављене државне помоћи) највећи износ државне помоћи за санацију за шестомјесечни период рачуна се путем формуле: $ДП = [ЕВИТ + амортизација - (текућа имовина - текуће обавезе)] \cdot 2$.

(2) Максимални износ државне помоћи за одржање ликвидности (тзв. привремена помоћ за реструктурирање) током шестомјесечног периода рачуна се путем формуле: $ДП = [ЕВИТ + амортизација - (текућа имовина - текуће обавезе)] \cdot 1,5$.

(3) ЕВИТ означава добит прије камата и пореза која је остварена у години прије додјеле, односно пријаве државне помоћи, а промјене у обртном капиталу рачунају се као разлика између текуће имовине и текућих обавеза за последњи затворени рачуноводствени период.

(4) Приликом рачунања потребно је јасно навести све резервације на нивоу резултата пословања, а резултат пословања не може укључивати такве резервације.

(5) Када је привредном субјекту у тешкоћама претходно законито већ дата државна помоћ за коју је Савјет донио негативну одлуку са налогом за санацију и када та санација није реализована, при утврђивању помоћи за санацију и реструктурирање тог привредног субјекта узима се у обзир кумулативни ефекат старе и нове помоћи.

(6) Највиши износ државне помоћи која се додјељује комбиновано за санацију и реструктурирање не може бити већа од 10.000.000 евра по привредном субјекту, укључујући помоћ из осталих извора или на основу других програма (шема) државне помоћи.

(7) Социјално осигурање које се исплаћује због смањења запослених код привредног субјекта у реструктурирању, с циљем рационализације и ефикасности, не сматра се државном помоћи ако је мјера без секторских ограничења доступна свим запосленим.

(8) Обавезе које привредни субјект има на основу радног законодавства или колективних уговора са синдикатима о осигуравању одређених накнада за вишак запослених (као што су отпремнине или мјере повећања њихове могућности за запошљавање) дио су уобичајених трошкова пословања које привредни субјект покрива властитим средствима, а иначе се урачунавају у износ дате државне помоћи.

4.2. Државна помоћ за санацију

Државна помоћ за санацију Члан 31.

(1) Државна помоћ за санацију може се додијелити привредном субјекту:

1) као једнократна мјера у облику гаранције или кредита, гдје се узимају у обзир социјални и економски услови даога подручја,

2) као кредит или гаранција кредита,

3) под условом да сваки кредит буде враћен, а све обавезе по гаранцијама окончане у року до шест мјесеци након исплате прве рате привредном субјекту,

4) да је државна помоћ ограничена на износ неопходан за опстанак привредног субјекта у периоду за који је помоћ одобрена.

(2) У случају из става 1. тачка 2) овог члана, финансијски трошкови кредита, односно укупни финансијски трошкови осигуране гаранције, укључујући каматну стопу на кредит и премију на гаранцију, обавезно се утврђују по стопи која није мања од референтне стопе за привредни субјект у тешкоћама, увећане за најмање 50 базних бодова за помоћ за санацију.

(3) Помоћ за санацију обавезно је ограничена на износ који је потребан да би корисник помоћи одржао пословање током шест мјесеци и који се одређује планом ликвидности.

Обавезе корисника државне помоћи за санацију Члан 32.

(1) Државна помоћ за санацију не може се користити за финансирање структурних мјера, као што су куповина

пословног субјекта или имовине, осим ако је то неопходно за опстанак корисника помоћи током санације.

(2) Износ накнаде коју је корисник помоћи обавезан платити за помоћ за санацију је такав да одражава основну кредитну способност корисника, а накнада се утврђује по стопи која није мања од референтне стопе за пословни субјект у тешкоћама, уз повећање од најмање 50 базних бодова за помоћ за санацију.

(3) Привредни субјект - прималац државне помоћи за санацију дужан је да најкасније у року од шест мјесеци од додјеле државне помоћи достави Савјету један од следећих докумената:

1) доказ да је кредит у цијелости отплаћен и/или да је гаранција истекла,

2) план реструктурирања, под условом да се корисник помоћи сматра привредним субјектом у тешкоћама, а не да се само суочава са озбиљном потребом за ликвидношћу, или

3) план ликвидације, у којем се детаљно описују кораци који воде до ликвидације корисника помоћи у разумном временском року без додатне државне помоћи.

Учесталост државне помоћи за санацију

Члан 33.

(1) Државна помоћ за санацију може се додијелити само једном.

(2) Државна помоћ за санацију може се додијелити поново у изузетним случајевима, али не прије истека периода од 10 година од датума реализације ранијег плана реструктурирања.

(3) Изузетно, нова државна помоћ за санацију може се додијелити и прије истека периода од 10 година ако је неопходно услед непредвидљивих околности које су ван контроле и утицаја привредног субјекта, али тек након истека периода од најмање пет година од додјеле државне помоћи.

4.3. Државна помоћ за одржавање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање)

Привремена помоћ за реструктурирање Члан 34.

(1) Ако привредни субјект може довршити реструктурирање, а да му није потребна помоћ за реструктурирање, Савјет може одобрити програме (шеме) којима би се омогућило давање помоћи за одржавање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање) за период од минимално шест мјесеци, а најдуже до 18 мјесеци.

(2) На помоћ за одржавање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање) примјењују се правила која се односе на реструктурирање, осим ако нису у супротности са овом уредбом.

Облици и износ помоћи за одржавање ликвидности Члан 35.

(1) Државна помоћ за одржавање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање) може се додијелити у облику кредита или гаранције за кредит.

(2) Финансијски трошкови кредита или, у случају гаранције за кредит, укупни финансијски трошкови кредита осигураног гаранцијом, укључујући каматну стопу кредита и гарантну премију, обавезно су у складу са ст. 3. и 4. овог члана.

(3) Износ накнаде за помоћ за одржавање ликвидности (привремену помоћ за реструктурирање) утврђује се по стопи која не може бити мања од референтне стопе и дисконтних стопа за пословне субјекте у тешкоћама, којом се утврђују уобичајени нивои колатерализације.

(4) Стопа из става 3. овог члана се повећава за најмање 50 базних бодова после 12 мјесеци од исплате прве рате кориснику помоћи, у шта се не урачунава период помоћи за санацију који је непосредно претходно исплати.

(5) Максимални износ помоћи за одржање ликвидности (привремене помоћи за реструктурирање) не може бити већи од износа који је потребан да корисник помоћи одржи пословање током 18 мјесеци и израчунава се помоћу формуле из члана 30. став 2. ове уредбе.

(6) Помоћ која је већа од износа добијеног рачунањем из става 5. овог члана одобрава се само ако је оправдана планом ликвидности којим се утврђују потребе корисника помоћи у погледу ликвидности током сљедећих 18 мјесеци.

Накнадне обавезе корисника помоћи за одржавање ликвидности
Члан 36.

(1) Корисник помоћи је прије истека периода за који је одобрена помоћ за одржавање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање) дужан:

- 1) поднијети план реструктурирања,
- 2) поднијети план ликвидације или
- 3) отплатити кредит или окончати гаранцију.

(2) Најкасније шест мјесеци послје исплате прве рате кориснику помоћи, не укључујући период помоћи за санацију који му је непосредно претходио, Савјет је обавезан одобрити поједностављени план реструктурирања у којем су наведене мјере које је корисник помоћи обавезан предузети да би поновно успоставио дугорочну одрживост без државне помоћи.

4.4. Државна помоћ за реструктурирање

Услови за додјелу државне помоћи за реструктурирање Члан 37.

(1) Државна помоћ за реструктурирање може бити додијељена само ако су кумулативно испуњени сљедећи услови:

1) да доприноси јасно дефинисаном заједничком интересу, као што је рјешавање социјалних проблема или рјешавање тржишног недостатка поновним успостављањем дугорочне одрживости пословног субјекта,

2) да постоји потреба за државном интервенцијом јер се државном помоћи доприноси знатном побољшању које тржиште не може само да оствари,

3) да не постоји друга мјера којом би се нарушила конкуренција у мањој мјери уз остварење истог циља,

4) да постоји резултат подстицаја, гдје је обавезно доказати да би се без државне помоћи реструктурирање, продаја или ликвидација корисника спровела на начин којим се не би остварио циљ од заједничког интереса,

5) да је помоћ ограничена на најмању могућу мјеру и да није већа од најмањег износа потребног за остварење циља.

(2) Државна помоћ привредном субјекту у тешкоћама може се додијелити само за један поступак реструктурирања у току периода од 10 година, а изузетно и чешће у сљедећим случајевима:

1) ако се помоћ за реструктурирање додјељује након помоћи за санацију као дио јединственог поступка реструктурирања;

2) ако је помоћ за санацију или помоћ за одржање ликвидности (привремена помоћ за реструктурирање) додијељена у складу са овим правилима и ако након те помоћи није додијељена помоћ за реструктурирање, под условом да:

1. се у тренутку додјеле помоћи на основу ових правила разумно могло претпоставити да ће корисник помоћи бити одржив у дугорочном периоду и

2. нова помоћ за санацију или реструктурирање постаје нужна након најмање пет година због непредвидљивих околности за које корисник није одговарао;

3) у ванредним и непредвидљивим околностима за које корисник помоћи није одговоран.

Властити допринос корисника помоћи за реструктурирање
Члан 38.

(1) Савјет може одобрити државну помоћ за реструктурирање ако је привредни субјект у реструктурирању обезбиједио властита средства за покриће трошкова реструктурирања:

- 1) од најмање 50% за велике привредне субјекте,
- 2) 40% у случају средњих привредних субјеката, односно
- 3) 25% у случају малих привредних субјеката.

(2) Властити допринос привредног субјекта у трошковима реструктурирања из става 1. овог члана обавезно је конкретан, стваран, што виши и искључује очекиване будуће добитке као што је проток новца.

План реструктурирања Члан 39.

(1) Савјет одобрава изводљив, кохерентан и дугорочан план реструктурирања за поновно успостављање дугорочне одрживости корисника помоћи, којим се дефинише:

- 1) реорганизација и рационализација дјелатности корисника помоћи на ефикаснијом основу,
- 2) укидање дјелатности које узрокују губитке,
- 3) реструктурирање постојећих дјелатности које поновно могу постати конкурентне,
- 4) диверзификација у правцу нових и одрживих дјелатности.

(2) У плану реструктурирања обавезно се описују узроци тешкоћа корисника и његове слабости, те наводи како ће предложене мјере реструктурирања ријешити основне проблеме корисника.

(3) План реструктурирања обавезно садржи податке о организационој структури корисника, финансирању, корпоративном управљању и свим осталим релевантним аспектима.

(4) План реструктурирања обавезно садржи податке о пословном моделу корисника и објашњења како ће допринијети дугорочној одрживости корисника.

(5) Очекивани резултати планираног реструктурирања приказују се у облику основног сценарија и у облику песимистичног (најгорег) сценарија, а корисник спроводи тржишну анкету и анализу осјетљивости којима би се утврдили покретачки параметри резултата корисника и главни чиниоци предвиђених ризика.

Структурне мјере - продаја имовине и смањење пословних активности Члан 40.

(1) Од привредног субјеката који користи помоћ за реструктурирање може се тражити да прода имовину или да смањи капацитете или тржишну присутност.

(2) Мјере из става 1. овог члана потребно је спровести на тржишту или тржиштима на којима ће привредни субјект имати значајан тржишни положај након реструктурирања, посебно на оним тржиштима на којим постоји значајан вишак капацитета.

(3) Продаја имовине ради ограничавања нарушавања конкуренције спроводи се без непотребног одгађања, узимајући у обзир врсту имовине која се продаје и све препреке за продају, а у сваком случају током трајања плана реструктурирања.

(4) Продаја, отпис дугова и укидање дјелатности које узрокују губитке у начелу се не сматрају довољним за рјешавање нарушавања конкуренције.

(5) Структурне мјере су у облику продаје имовине одрживих независних дијелова привредног субјекта који и даље послују и који би дугорочно могли учествовати у тржишном такмичењу да их води одговарајући купац.

(6) Структурне мјере које се спровде само у облику продаје имовине и не укључују успостављање одрживог

привредног субјекта који би се могао такмичити на тржишту јесу мање ефикасне у очувању тржишне конкуренције и зато се одобравају само у изузетним случајевима, ако ни један други облик структурних мјера не би био изводљив или би се другим структурним мјерама озбиљно угрозила економска одрживост привредног субјекта.

(7) Ако постоје индиције да би се тешко могао наћи купац за имовину коју је корисник предложио за продају, одмах је потребно одабрати алтернативну имовину за продају или мјере које ће се предузети у вези са предметним тржиштем или тржиштима у случају да примарна продаја имовине стварно не успије.

Мјере праћења пословања Члан 41.

(1) Мјере праћења пословања обавезно се примјењују у свим случајевима ради избјегавања нарушавања резултата структурних мјера, те се успостављају током спровођења плана реструктурирања.

(2) Корисници помоћи дужни су да се суздржавају од прибављања дионица у трговачким друштвима током реструктурирања, осим када је то неопходно да би се обезбиједила дугорочна одрживост корисника, али их, након што се пријаве таква прибављања, Савјет може одобрити као дио плана реструктурирања.

(3) Корисници су дужни да се суздржавају од оглашавања државне помоћи као конкурентне предности при стављању на тржиште својих производа и услуга.

(4) Обим мјера којим се ограничава нарушавање конкуренције заснива се на чиниоцима, као што су:

- 1) износ и природа помоћи,
- 2) услови и околности у којима је помоћ додијељена,
- 3) величина и релативна важност корисника на тржишту и значај тог тржишта,
- 4) постојање проблема моралног хазарда након примјене мјера обезбјеђења властитог доприноса за реструктурирање и расподеле терета.

(5) Савјет посебно разматра износ, по потреби, на основу приближних вриједности и природу помоћи у апсолутним вриједностима и у вези са имовином корисника и величином цјелокупног тржишта.

Извјештавање даваоца помоћи Члан 42.

(1) У случају додјеле помоћи за реструктурирање великом привредном субјекту, давалац државне помоћи подноси Савјету детаљне извјештаје најмање једном годишње до испуњења циљева из плана реструктурирања.

(2) Извјештај из става 1. овог члана обавезно садржи све податке који су потребни Савјету ради праћења реализације плана реструктурирања - распоред средстава уплаћених привредном субјекту, његово финансијско стање и поштовање услова и обавеза из одлуке на основу које је државна помоћ додијељена.

(3) Код државне помоћи за реструктурирање малих и средњих привредних субјеката давалац државне помоћи једном годишње доставља Савјету копију биланса стања и биланса успјеха привредног субјекта - корисника помоћи.

Измјена одлуке о реструктурирању Члан 43.

(1) Одлука о државној помоћи за реструктурирање коју је Савјет одобрио може се измијенити под сљедећим условима:

- 1) ако измијењени план реструктурирања и даље има за циљ поновно успостављање одрживости у разумном року,
- 2) ако се повећају трошкови реструктурирања, обавезно је повећати и властити допринос,
- 3) ако се повећава износ помоћи, мјере којима се ограничава нарушавање конкуренције обавезно имају већи обухват у односу на почетне мјере,

4) ако је обим предложених мјера којима се ограничава нарушавање конкуренције на тржишту мањи од почетних мјера, износ помоћи обавезно се у складу с тим смањује,

5) рокови за спровођење мјера којим се ограничава нарушавање тржишне конкуренције могу се одгодити у односу на почетно утврђене рокове само због разлога који су изван контроле корисника.

(2) Ако се ублаже услови које је утврдио Савјет, у складу с тим, обавезно се смањује износ помоћи или се дефинишу други услови.

4.5. Помоћ пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама

Циљ помоћи пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама
Члан 44.

(1) Савјет може одобрити државну помоћ пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама да би се обезбиједио континуитет пружања услуга.

(2) Савјет може одобрити државну помоћ и пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама, а нису у стању испунити услове из ове уредбе, док се пружање услуге не повјери новом пружаоцу.

(3) Савјет може одобрити помоћ из става 2. овог члана само ако давалац државне помоћи објективно докаже да је помоћ строго ограничена у износу и трајању потребним да би се новом пружаоцу услуга од општег економског интереса повјерило пружање услуга.

Елементи за одређивање помоћи пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама
Члан 45.

(1) Приликом процјене помоћи пружаоцима услуга од општег економског интереса који су у тешкоћама Савјет узима у обзир сву државну помоћ коју је примио пружалац услуга, укључујући и накнаде за обавезу пружања јавне услуге.

(2) Приликом утврђивању властитог доприноса корисника Савјет не узима у обзир износ накнаде за пружање јавне услуге.

(3) У мјери у којој је имовина корисника нужна за пружање услуга од општег економског интереса Савјет може захтијевати предузимање алтернативних мјера да би се обезбиједило да конкуренција није нарушена у мјери која би била супротна заједничким интересима, нарочито ради што бржег увођења фер конкуренције у вези са предметним услугама од општег економског интереса.

5. Државна помоћ у облику ризичног капитала

Облици ризичног финансирања
Члан 46.

(1) Ризично финансирање је пружање директне или индиректне финансијске подршке привредним субјектима у облику:

- 1) власничког капитала,
  - 2) квазивласничког капитала,
  - 3) јавног улагања у финансијског посредника за потребе даљег улагања путем мјера ризичног финансирања, уз поврат свих средстава даваоцу државне помоћи (финансијска донација),
  - 4) кредита, осим рефинансирања постојећих кредита, или другог инструмената финансирања, укључујући закуп,
  - 5) гаранције за покриће губитака од директних или индиректних ризичних финансијских улагања или
  - 6) фискалног подстицаја.
- (2) Квазивласнички капитал из става 1. тачка 2) овог члана може се структурирати као дуг, неосигуран и подређен, укључујући мезанински дуг (субординирани дуг), који се у

неким случајевима може претворити у власнички капитал, или као повлашћени власнички капитал.

Прихватљиви привредни субјекти за ризично финансирање
Члан 47.

(1) Државна помоћ у облику ризичног капитала може се додијелити само малом и средњем привредном субјекту који се у вријеме почетног ризичног финансирања не котира на берзи, осим алтернативних трговинских платформи, и испуњава најмање један од следећих услова прихватљивости:

1) новоосновани привредни субјект (не послује ни на једном тржишту),

2) послује на неком тржишту мање од седам година од прве продаје производа или услуга на том тржишту, искључујући ограничене продаје ради тестирања тржишта или

3) захтијева почетно ризично финансирање које је, на основу пословног плана израђеног ради увођења новог производа или географског тржишта, веће од 50% његовог просјечног годишњег промета током претходних пет година.

(2) Државна помоћ за ризично финансирање која не испуњава услове из става 1. овог члана може се додијелити малом и средњем привредном субјекту:

1) ако испуњава услове помоћи мале вриједности (de minimis),

2) ако испуњава све преостале услове утврђене у овом одјељку, осим оних из члана 49. ст. 4. и 5. ове уредбе,

3) у случају ризичног финансирања којим се привредном субјекту осигурава власнички или квазивласнички капитал или кредит, те да мјера подстиче додатно финансирање независних инвеститора да би се постигла укупна стопа приватног учешћа у ризичном финансирању од најмање 60%.

(3) На нивоу привредног субјекта државна помоћ за ризично финансирање може бити у облицима наведеним у члану 46. став 1. ове уредбе или у облику комбинације наведеног.

Независни инвеститор
Члан 48.

(1) Независни инвеститор је:

1) приватни улагач који није власник удјела у привредном субјекту у који улаже, укључујући физичка лица или групе физичких лица која се редовно баве ризичним финансирањем у субјекте који се не котирају на берзи (тзв. "пословни анђели") или

2) финансијска институција, независно од њене власничке структуре.

(2) Независни инвеститор сноси сав ризик повезан са својим улагањем.

(3) Након оснивања, приватни улагач, укључујући и оснивача, сматра се независним од новооснованог привредног субјекта.

(4) На нивоу независног инвеститора државна помоћ за ризично финансирање може бити у облицима наведеним у члану 46. став 1. т. 1), 2), 3), 4) и 5) ове уредбе.

(5) Државна помоћ може бити у облику наведеном у члану 46. став 1. тачка 6) ове уредбе ако је независни инвеститор физичко лице које није регистровани предузетник.

Финансијски посредник
Члан 49.

(1) Финансијски посредник је финансијска институција, укључујући фондове за инвестирање у друге фондове, приватне инвестиционе фондове, јавне инвестиционе фондове, банке, микрофинансијске институције и друштва за узајамне гаранције, којом се управља на тржишном основу, без обзира на њен облик и власничку структуру.

(2) Услов тржишног управљања из става 1. овог члана испуњен је ако финансијски посредник и, зависно од врсте мјере ризичног финансирања, руководиоца фонда испуњавају следеће услове:

1) законом или уговором је утврђена обавеза руководиоца да поступа са пажњом професионалног руководиоца, у доброј вјери и да избјегава сукоб интереса,

2) на управљање посредником или фондом примјењују се најбоља пракса и регулаторни надзор,

3) награда руководиоцу се утврђује у складу са тржишном праксом,

4) награда руководиоца је или повезана са резултатима пословања или посредника, односно руководиоца улагањем сопствених средстава сноси дио ризика, чиме се осигурава да се његов интерес трајно поклапа са интересима даваоца државне помоћи,

5) финансијски посредник, односно руководиоца предлаже стратегију, критеријуме и временски распоред улагања,

6) улагачима је допуштено да буду заступљени у управљачким тијелима инвестиционог фонда, попут надзорног одбора или савјетодавне скупштине.

(3) Услов из става 2. тачка 3) овог члана сматра се испуњеним ако је руководиоца или финансијски посредник изабран на отвореном, транспарентном и недискриминаторском конкурсном, на основу објективних критеријума повезаних са искуством, стручношћу, те оперативним и финансијским способностима.

(4) Од финансијских посредника може се захтијевати испуњавање и других претходно утврђених критеријума, који су објективно прихватљиви природом улагања.

(5) На нивоу финансијског посредника, државна помоћ за ризично финансирање независних приватних улагача може бити у облицима наведеним у члану 46. став 1. т. од 1) до 5) ове уредбе.

Мјере ризичног финансирања
Члан 50.

(1) Мјера ризичног финансирања обавезно испуњава следеће услове:

1) спроводи се путем једног или више финансијских посредника, осим за фискалне подстицаје независним инвеститорима у односу на њихова директна улагања,

2) финансијски посредници, те улагачи или руководиоци фондова бирају се на отвореном, транспарентном и недискриминаторском конкурсном у складу са законом,

3) циљ конкурса из тачке 2) овог става је успостављање одговарајућих механизма за подјелу ризика и награде, при чему се за сва улагања, осим за гаранције, предност даје асиметричној подјели добити,

4) у случају асиметричне подјеле губитака између јавних и приватних улагача, први губитак који сноси јавни улагач ограничава се на 25% његовог укупног улагања.

(2) У случају гаранције из члана 49. став 5. ове уредбе, гарантна стопа ограничава се на 80%, а укупни губитак који сноси давалац државне помоћи ограничава се на максимално 25% основног портфеља обухваћеног гаранцијом.

(3) Бесплатно се могу дати само гаранције којим се покривају очекивани губици основног портфеља обухваћеног гаранцијом.

(4) Ако је гаранцијом обухваћено покриће неочекиваних губитака, финансијски посредник плаћа премију за гаранцију у складу са тржишним условима за дио гаранције који покрива неочекиване губитке.

(5) Мјерама ризичног финансирања осигурава се да доношење одлуке о финансирању буде руковођено остваривањем добити.

(6) Критеријум из става 5. овог члана је остварен ако су испуњени следећи услови:

1) финансијски посредник је основан у складу са законом,

2) давалац државне помоћи или субјект задужен за спровођење мјере спроводи поступак свеобухватне анализе којом се осигурава тржишно разумна стратегија улагања, укључујући одговарајућу политику диверзификације ризика усмјерену на постизање економске одрживости и ефикасан обухват инвестиционог портфеља,

3) ризично финансирање заснива се на изводљивом плану пословања који садржи појединости у вези са развојем производа, продајом и профитабилности, којим се унапријед (ex ante) утврђује одрживост пројекта,

4) за свако власничко и квазивласничко улагање постоји јасна и остварљива излазна стратегија - ликвидација удјела, коју спроводи финансијски посредник или улагач, укључујући продају, отпис, отплату власничких удјела/кредита, продају другом финансијском посреднику или другом улагачу, продају финансијској институцији и продају јавном понудом, укључујући иницијалну јавну понуду.

(7) Мјера ризичног финансирања којом се даје гаранција или кредит обавезно испуњава следеће услове:

1) финансијски посредник спроводи улагања која без помоћи не би била спроведена или би била дјелимично спроведена,

2) финансијски посредник је способен доказати да примјењује механизам којим се осигурава да се погодности у највећој могућој мјери преносе на крајње кориснике у облику већег износа финансирања, ризичнијих портфеља, нижих захтјева за додатне гаранције, нижих гарантних премија или нижих каматних стопа,

3) у случају кредита, при рачунању максималног износа улагања за потребе члана 52. став 3. ове уредбе, узима се у обзир номинални износ кредита,

4) у случају гаранције, при рачунању максималног износа улагања за потребе члана 52. став 4. ове уредбе, узима се у обзир номинални износ основног кредита.

Износ приватног кофинансирања

Члан 51.

(1) Мјером ризичног финансирања којом се дају власничка или квазивласничка улагања или кредити подстичу се независни инвеститори на додатно финансирање, било путем финансијског посредника или директно, да би се постигла укупна стопа приватног учешћа која одговара следећим најмањим износима:

1) 10% ризичног финансирања додијељеног привредном субјекту прије његове прве продаје производа или услуга на било којем тржишту,

2) 40% ризичног финансирања додијељеног привредном субјекту из члана 47. став 1. тачка 2) ове уредбе,

3) 60% ризичног финансирања за улагање додијељено привредном субјекту из члана 47. став 1. тачка 3) ове уредбе, односно члана 53. ове уредбе.

(2) Ако се мјера ризичног финансирања која је усмјерена на привредне субјекте у различитим фазама развоја из става 1. овог члана спроводи путем финансијског посредника, а није предвиђено учешће приватног капитала привредног субјекта, финансијски посредник је дужан обезбиједити пропорцију приватног учешћа, која чини пондерисани просјек на основу количине појединачних улагања у основни портфељ до којег се долази примјеном најмањих стопа учешћа у улагању из става 1. овог члана.

Износ државне помоћи у облику ризичног финансирања

Члан 52.

(1) За власничко и квазивласничко улагање мјером ризичног финансирања може се дати помоћ замјенском капиталу, тј. куповини постојећих удјела у привредном субјекту од претходног улагача или власника удјела искључиво ако се замјенски капитал употребљава заједно са новим капиталом који представља најмање 50% сваког циклуса улагања.

(2) За власничко и квазивласничко улагање на нивоу финансијског посредника највише до 30% укупних капи-

талних улагања и неискоришћеног одобреног капитала финансијског посредника може се употребљавати у сврхе управљања ликвидношћу.

(3) Укупни износ ризичног финансирања из члана 47. став 3. ове уредбе не може бити већи од 15.000.000 евра по привредном субјекту на основу било које мјере ризичног финансирања.

(4) Гаранција из члана 50. став 7. тачка 4) ове уредбе не може бити већа од 80% износа основног кредита.

Накнадна улагања

Члан 53.

(1) Државна помоћ за ризично финансирање може обухватати и накнадно ризично финансијско улагање у привредни субјект у који је већ улагано током бар једног инвестиционог циклуса, чак и након периода од седам година из члана 47. став 1. тачка 2) ове уредбе ако су кумулативно испуњени следећи услови:

1) укупни износ ризичног финансирања није већи од наведеног у члану 52. став 3. ове уредбе,

2) могућност накнадних улагања предвиђена је у изворном пословном плану,

3) привредни субјект који прима накнадна улагања није повезан са другим привредним субјектом на начин да један, директно или индиректно, контролише други или је контролисан од другог или је под заједничком контролом са другим привредним субјектом, са изузетком партнерских привредних субјеката, као и финансијског посредника или независног инвеститора који дају ризично финансирање у оквиру мјере.

(2) Партнерски привредни субјекти из става 1. тачка 3) овог члана су они код којих привредни субјект на хијерархијски вишем положају у власничком низу посједује, самостално или заједно са повезаним лицима, 25% или више капитала или гласачких права привредног субјекта на хијерархијски нижем положају у власничком низу.

(3) Привредни субјект на хијерархијски нижем положају у власничком низу из става 2. овог члана може се сматрати независним чак и ако су следећи партнери на хијерархијски вишем положају достигли или имају већи износ од 25% капитала или гласачких права, под условом да они нису укључени, посредно или непосредно, у управљање субјектом на хијерархијски нижем положају:

1) јавна инвестициона друштва, друштва ризичног капитала, физичка лица или групе физичких лица која се редовно баве ризичним финансирањем у субјекте који се не котирају на берзи (тзв. "пословни анђели"), под условом да укупно улагање у привредног субјекта на хијерархијски нижем положају није веће од 1.250.000 евра,

2) универзитети или непрофитни истраживачки центри,

3) институционални инвеститори, укључујући фондове за регионални развој,

4) аутономна тијела локалне власти са годишњим буџетом мањим од 10.000.000 евра и са мање од 5.000 становника.

(4) Привредни субјект може дати изјаву о статусу независног, партнерског или повезаног субјекта, укључујући податке о условима из члана 47. став 1. ове уредбе.

(5) Изјава из става 4. овог члана може се дати чак и ако је капитал распоређен на такав начин да је немогуће тачно одредити ко га посједује, у ком случају давалац изјаве може у доброј вјери изјавити да је могуће легитимно претпоставити да један или више међусобно повезаних привредних субјеката не посједује 25% капитала или више у његовом привредном субјекту.

Повјеравање овлашћења код ризичног финансирања

Члан 54.

Република Српска може спровођење мјере ризичног финансирања повјерити одређеном задуженом субјекту (финансијској институцији усмјереној на постизање јавног интереса под надзором јавног тијела, тијелу јавног права

или тијелу приватног права које пружа јавне услуге) непоследним именовањем или избором у складу са прописима о јавним набавкама.

6. Државна помоћ за истраживање, развој и иновације

Општи услов за додјелу државне помоћи за истраживање, развој и иновације

Члан 55.

Државна помоћ за истраживање, развој и иновације може се додијелити свим привредним субјектима, осим привредним субјектима у тешкоћама.

6.1. Државна помоћ за истраживање

Прихватљива истраживања

Члан 56.

(1) Државна помоћ може се додијелити само за истраживање које спада у једну или више следећих врста, односно категорија:

- 1) основно истраживање,
- 2) индустријско истраживање,
- 3) експериментални развој и/или
- 4) студија изводљивости индустријског и/или експерименталног истраживања.

(2) Основно истраживање из става 1. тачка 1) овог члана је експериментални или теоријски рад првенствено ради стицања нових знања о основним принципима појава и посматраних чињеница, без директне комерцијалне или практичне примјене.

(3) Индустријско истраживање из става 1. тачка 2) овог члана је истраживање или испитивање које је осмишљено ради стицања нових знања и вјештина:

- 1) за развој нових производа, процеса или услуга или
- 2) ради знатног побољшања постојећих производа, процеса или услуга.

(4) Експериментални развој из става 1. тачка 3) овог члана обухвата стицање, комбиновање, обликовање и коришћење постојећих научних, технолошких, пословних и осталих знања и вјештина ради израде планова или дизајна за нове промијењене или побољшане производе, процесе или услуге и за друге активности с циљем концептуалног дефинисања, планирања и документовања нових производа, процеса или услуга.

(5) Студија изводљивости из става 1. тачка 4) овог члана је анализа потенцијала пројекта истраживања која има за циљ да подржи процес одлучивања тако што се објективно и рационално дефинишу предности и недостаци пројекта, те утврђују изгледи за успјех пројекта и ресурси потребни за његово спровођење.

(6) Индустријско истраживање из става 3. овог члана обухвата стварање саставних дијелова сложених система и може укључивати израду прототипова у лабораторијским условима или у симулираним условима постојећих система, те пилот-линије када је то неопходно за индустријско истраживање, првенствено за провјеру генеричке технологије.

(7) Експериментални развој из става 4. овог члана обухвата израду прототипова, демонстрације, пилот-пројекте, испитивања и провјеру нових или побољшаних производа, процеса или услуга у окружењу које одражава стварне оперативне услове ако је основни циљ остварење даљих техничких побољшања на производима, процесима или услугама.

(8) Експериментални развој из става 4. овог члана обухвата и развој комерцијално употребљивог прототипа и демо-пројекта ако је прототип коначни комерцијални производ и ако би трошкови производње само за коришћење у сврху приказивања и провјере исправности били неприхватљиво високи.

(9) Државна помоћ за експериментални развој не може се додијелити за рутинске или периодичне измјене постоје-

ћих производа, производних линија, производних процеса, услуга и других постојећих операција ни у случају када такве промјене представљају побољшања.

Прихватљиви трошкови истраживања

Члан 57.

(1) Прихватљиви трошкови истраживања су:

1) трошкови запослених (истраживачи, техничари и друго помоћно особље), у мјери у којој раде на истраживачком пројекту,

2) трошкови инструмената и опреме, у обиму и периоду у којем се користе за истраживачки пројект,

3) трошкови зграда и земљишта, у обиму и периоду у којем се користе за истраживачки пројект,

4) трошкови истраживања које се спроводи на основу уговора, знања и патената који су купљени или лиценцирани од трећих лица по тржишним цијенама, те трошкови савјетодавних и сличних услуга уколико се користе искључиво за истраживање,

5) додатни режијски трошкови настали директно као резултат истраживања,

6) други оперативни трошкови пословања, укључујући трошкове материјала, потрошне робе и производа насталих директно као резултат истраживања.

(2) Ако се инструменти и опрема из става 1. тачка 2) не користе током читавог периода трајања истраживачког пројекта, прихватљиви трошкови су само трошкови амортизације настали у периоду трајања пројекта и израчунати на основу рачуноводствених прописа.

(3) У погледу трошкова зграда из става 1. тачка 3) овог члана прихватљиви су само трошкови амортизације за период трајања истраживачког пројекта, који се израчунавају на основу рачуноводствених прописа.

(4) У погледу трошкова земљишта из става 1. тачка 3) овог члана прихватљиви трошкови су трошкови куповине или изнајмљивања по тржишним условима или стварно настали капитални трошкови.

(5) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за израду студија о техничкој изводљивости су стварни трошкови израде студије о техничкој изводљивости.

Износ државне помоћи за истраживања

Члан 58.

(1) Износ државне помоћи за истраживање не може бити већи од:

1) за основно истраживање - 100% прихватљивих трошкова,

2) за индустријско истраживање - 50% прихватљивих трошкова,

3) за експериментални развој - 25% прихватљивих трошкова,

4) за студију изводљивости - 50% прихватљивих трошкова.

(2) Износ државне помоћи за индустријско истраживање и експериментални развој може се додатно повећати, с тим што не може бити већи од 80% укупних прихватљивих трошкова за истраживање:

1) за 10% за средње привредне субјекте, односно 20% за мале привредне субјекте;

2) за додатних 15% ако:

1. истраживање укључује сарадњу са најмање једним малим или средњим привредним субјектом или се спроводи у најмање двије државе, а ниједан привредни субјект сам не сноси више од 70% прихватљивих трошкова истраживања,

2. истраживање укључује сарадњу између привредног субјекта и научноистраживачке организације, гдје научноистраживачка организација сноси најмање 10% прихватљивих трошкова истраживања и има право да објави резултате свог истраживања или

3. резултати истраживања саопштавају се широким круговима путем конференција, публикација, библиотека којим је приступ слободан, бесплатних рачунарских и програма са отвореним кодом.

(3) Износ државне помоћи за студију изводљивости може се додатно повећати за 10% за средње привредне субјекте, односно 20% за мале привредне субјекте.

(4) Максимални износ државне помоћи за истраживања не може бити већи од:

1) 40.000.000 евра по привредном субјекту и по истраживању ако је више од половине прихватљивих трошкова настало истраживањем из категорије основних истраживања,

2) 20.000.000 евра по привредном субјекту и по истраживању ако је више од половине прихватљивих трошкова настало истраживањем из категорије индустријских истраживања, односно индустријских и основних истраживања када се спроводе заједно,

3) 15.000.000 евра по привредном субјекту и по истраживању ако је више од половине прихватљивих трошкова настало истраживањем из категорије експерименталног развоја,

4) 7.500.000 евра по студији изводљивости.

(5) Ако се истраживање спроводи у оквиру иницијативе EUREKA, износи из става 4. т. 1), 2) и 3) овог члана удвостручују се.

(6) Ако се помоћ за пројекте истраживања и развоја додјељује у облику повратних кредита који се (у недостатку прихваћене методологије за рачунање њиховог бруто еквивалента бесповратне помоћи) изражавају као проценат прихватљивих трошкова и за које се предвиђа да се у случају успјешног резултата пројекта враћају уз каматну стопу која је једнака најмање дисконтној стопи примјењивој у тренутку додјеле помоћи, износи из става 4. т. од 1) до 4) овог члана повећавају се за 50%.

Модалитети сарадње и прихватљиве научноистраживачке организације Члан 59.

(1) Сарадња из члана 58. став 2. тачка 2) ове уредбе је сарадња најмање двије независне стране с циљем размјене знања или технологије, те дијеле ризике и резултате, с тим да једна страна или више њих може сносити цјелокупне трошкове истраживања, те тако смањити финансијски ризик преосталих страна.

(2) Приликом уговарања сарадње из става 1. овог члана стране заједнички утврђују обим сарадње, доприносе спровођењу сарадње, те дијеле ризике и резултате, с тим да једна страна или више њих може сносити цјелокупне трошкове истраживања, те тако смањити финансијски ризик преосталих страна.

(3) Научноистраживачка организација из члана 58. став 2. тачка 2) ове уредбе односи се на субјекте као што су академске установе, истраживачки институти, агенције за пренос технологије, посредници у иновацији, физичка лица и/или виртуелни колаборативни субјекти, чије су основне карактеристике:

1) да се првенствено бави истраживањем и

2) да им је основни циљ независно спровођење истраживања или упознавање шире јавности о резултатима истраживања.

(4) Ако научноистраживачка организација обавља и привредну дјелатност, финансирање, трошкови и приходи од те дјелатности морају се одвојено књижити.

6.2. Државна помоћ за истраживачку инфраструктуру

Истраживачка инфраструктура Члан 60.

(1) Истраживачка инфраструктура обухвата објекте, ресурсе и с њима повезане услуге, односно опрему или комплете инструмената, збирке, архиве и структуриране

научне податке, информациону и комуникациону технику, те сва друга средства јединствене природе важна за истраживање, која се налазе на једној или више локација и служе научним радницима за спровођење истраживања.

(2) Приступ истраживачкој инфраструктури мора бити слободан и омогућен на транспарентној и недискриминаторском основу.

(3) Цијена која се наплаћује за управљање истраживачком инфраструктуром или употребљавање инфраструктуре одговара тржишној цијени.

(4) Привредним субјектима који су финансирали најмање 10% трошкова улагања у истраживачку инфраструктуру може се одобрити повлашћени приступ сразмерно учешћу у трошковима улагања, а под повољнијим транспарентним условима.

(5) Ако истраживачка инфраструктура обавља и економске и некономске дјелатности, финансирање, трошкови и приходи сваке врсте дјелатности књиже се одвојено у складу са рачуноводственим прописима.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за истраживачку инфраструктуру

Члан 61.

(1) Прихватљиви трошкови за истраживачку инфраструктуру су трошкови улагања у интелектуалну својину и материјалну имовину.

(2) Износ државне помоћи за истраживачку инфраструктуру не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(3) Максимални износ државне помоћи за истраживачку инфраструктуру не може бити већи од 20.000.000 евра по пројекту.

6.3. Државна помоћ иновативном кластеру

Иновативни кластер

Члан 62.

Иновативни кластер је структура или организована група међусобно независних страна (као што су иноваторски новоосновани привредни субјекти, мали, средњи и велики привредни субјекти, организације за истраживање и ширење знања, непрофитне организације и остали повезани привредни субјекти), основана ради подстицања иноваторске дјелатности путем промоције, дијелења објеката и размјене знања и стручности, као и ефикасног доприноса преносу знања умрежавањем и ширењем информација и сарадњом међу привредним субјектима и другим учесницима у кластеру.

Инвестициона помоћ иновативном кластеру

Члан 63.

(1) Инвестициона државна помоћ за иновативне кластере може се додијелити за оснивање, ширење и јачање иновативног кластера, и то само правном лицу које управља кластером.

(2) Инвестициона државна помоћ може се додијелити за изградњу или надградњу иновативног кластера.

(3) Приступ кластеру мора бити слободан и омогућен на транспарентном и недискриминарајућем основу.

(4) Накнаде за коришћење постројења и учествовање у активностима кластера одређују се у складу са њиховим стварним трошковима или по тржишним цијенама.

(5) Пословним субјектима који су финансирали најмање 10% трошкова улагања у кластер може се одобрити повлашћени приступ сразмерно учешћу у трошковима улагања, а под повољнијим транспарентним условима.

(6) Прихватљиви трошкови иновативног кластера су трошкови материјалног опремања кластера (земљиште, објекти, опрема) и улагања у права индустријске и других врста интелектуалне својине.

(7) Износ инвестиционе државне помоћи иновативном кластеру не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(8) Максимални износ инвестиционе помоћи иновативном кластеру не може бити већи од 7.500.000 евра по кластеру.

Оперативна помоћ иновативном кластеру
Члан 64.

(1) Државна помоћ може се додијелити за покривање текућих трошкова иновативних кластера, и то само правном лицу које управља кластером.

(2) Државна помоћ је временски ограничена на период од највише 10 година.

(3) Прихватљиви текући трошкови иновативног кластера су трошкови рада запослених лица и административни трошкови који се односе на следеће активности:

1) подстицање кластера с циљем олакшавања сарадње, размјене информација и пружања или усмјеравања специјализованих и прилагођених услуга пословне подршке,

2) рекламне активности кластера за привлачење нових чланова - пословних субјеката и повећање видљивости кластера,

3) управљање објектима и постројењима кластера,

4) организацију програма усавршавања, радних семинара и конференција којим се подстиче размјена знања и прекогранична сарадња.

(4) Износ државне помоћи иновативном кластеру за покривање текућих трошкова не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова током периода за који се помоћ додјељује.

6.4. Државна помоћ за иновације малим и средњим привредним субјектима

Државна помоћ за иновације
Члан 65.

(1) Државна помоћ за иновације малим и средњим привредним субјектима може се додијелити за:

1) добијање и потврђивање патената и других права индустријске и интелектуалне својине;

2) упућивање висококвалификованих радника из научноистраживачке организације или великог пословног субјекта на привремени рад на дјелатностима истраживања, развоја и иновације на новоотвореном радном мјесту у оквиру корисника, под условом да:

1. упућени радници не замјењују раднике корисника и

2. упућени радници имају право да се врате код свог претходног послодавца по истеку рока ангажовања;

3) савјетодавне услуге намијењене иновацијама као што су савјетовање, усавршавање на пољу преноса технологије, преузимања, заштите и трговине правима интелектуалне својине, савјетовање о примјени стандарда и прописа који их утврђују или

4) споредне услуге подстицања иновација, као што су обезбјеђивање канцеларијског простора, база података и других извора података, истраживање тржишта, коришћење лабораторија, означавање квалитета, тестирање и сертификација.

(2) Висококвалификовани радници из става 1. тачка 2) ове уредбе су истраживачи, инжењери, пројектанти и менаџери маркетинга, са високим образовањем и најмање пет година стручног искуства у одређеној дјелатности. Докторске студије сматрају се одговарајућим стручним искуством.

Износ државне помоћи за иновације
Члан 66.

(1) Износ државне помоћи за иновације малим и средњим привредним субјектима не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(2) Износ државне помоћи за иновације малим и средњим привредним субјектима не може бити већи од 5.000.000 евра по привредном субјекту и пројекту.

(3) Државна помоћ за услуге из члана 65. став 1. т. 3) и 4) ове уредбе може се додијелити ако су кумулативно испуњени следећи критеријуми:

1) да помоћ износи највише 100% прихватљивих трошкова савјетовања и/или споредних услуга и

2) да помоћ не може бити већа од 200.000 евра по привредном субјекту у току било којег трогодишњег периода.

Државна помоћ за иновације процеса и организације пословања
Члан 67.

(1) Иновација процеса пословања је увођење нових или значајно унапријеђених метода производње или испоруке робе или услуга (у техникама, опреми или софтверу).

(2) Мање измјене или побољшања производње или испоруке и повећање капацитета производње или пружања услуга до којих дође кроз допунску прераду или логистичке системе у односу на системе који су већ у употреби, престанак коришћења процеса пословања, једноставна замјена или повећање основног капитала, увођење промјена као резултат промјена у цијенама или због прилагођавања потрошачима или локалним приликама, те редовне или сезонске и друге цикличне промјене не сматрају се иновацијама процеса пословања.

(3) Иновација организације пословања је примјена нове организационе методе у раду, организацији радних мјеста или вањским односима привредног субјекта.

(4) Промјене које се уведу у начин пословања, организацију радних мјеста или вањске односе које се заснивају на организационим методама које привредни субјект већ примјењује, промјене у управљачкој стратегији, спајање или преузимање привредног субјекта, престанак коришћења процеса пословања, једноставна замјена или повећање основног капитала, промјене које су наступиле из промјене цијена или због прилагођавања потрошачима или локалним приликама, редовне или сезонске и друге цикличне промјене и продаја нових и значајно унапријеђених производа не сматрају се иновацијама организације пословања.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за иновације процеса и организације пословања
Члан 68.

(1) Прихватљиви трошкови за иновације процеса и организације пословања су трошкови истраживања из члана 57. став 1. ове уредбе.

(2) Износ државне помоћи за иновације процеса и организације пословања не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(3) Максимални износ државне помоћи за иновације процеса и организације пословања не може бити већи од 7.500.000 евра по привредном субјекту и пројекту.

Државна помоћ великим привредним субјектима за иновације процеса и организације пословања
Члан 69.

(1) Великом привредном субјекту може се додијелити државна помоћ за иновације процеса и организације пословања само ако остварује сарадњу са малим или средњим привредним субјектима.

(2) Учешће малог или средњег пословног субјекта у покрићу прихватљивих трошкова не може бити мање од 30%.

(3) Износ државне помоћи за иновације процеса и организације пословања не може бити већи од 15% прихватљивих трошкова великог привредног субјекта, до максималног износа из члана 68. став 3. ове уредбе.

7. Државна помоћ за усавршавање

Општи услови за дојелу државне помоћи за усавршавање
Члан 70.

(1) Државна помоћ за усавршавање може се додијелити свим привредним субјектима, осим привредним субјектима у тешкоћама.

(2) Државна помоћ не додјељују се за усавршавање које привредни субјекти спроводе ради задовољења обавезујућих усвојених стандарда о усавршавању.

Прихватљиви трошкови за усавршавање Члан 71.

(1) Прихватљиви трошкови за усавршавање су:

- 1) трошкови предавача за вријеме током којег је предавач учествовао у усавршавању (у сатима),
- 2) путни трошкови предавача и полазника,
- 3) други текући трошкови, као што су материјали и потрошна роба, директно повезани са пројектом усавршавања,
- 4) трошкови амортизације алата и опреме у обиму у којем се искључиво користе за пројекат усавршавања,
- 5) трошкови савјетодавних услуга у вези са пројектом усавршавања,
- 6) трошкови запослених и општи индиректни трошкови (административни трошкови, закуп, режијски трошкови), у вези са полазником усавршавања за вријеме (у сатима) које полазник усавршавања проведе на усавршавању.

(2) Трошкови смјештаја нису прихватљиви, осим најнижих нужних трошкова смјештаја за полазника усавршавања који је лице са инвалидитетом.

Износ државне помоћи за усавршавање Члан 72.

(1) Износ државне помоћи за усавршавање не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(2) Износ државне помоћи за усавршавање може се повећати највише до 70% прихватљивих трошкова, и то:

- 1) за 10% ако се усавршавање спроводи за лица са инвалидитетом или лица која се теже запошљавају,
- 2) за 10% ако се државна помоћ додјељује средњем привредном субјекту,
- 3) за 20% ако се државна помоћ додјељује малом привредном субјекту.

(3) Максимални износ државне помоћи за усавршавање не може бити већи од 2.000.000 евра по пројекту усавршавања.

8. Државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом

Општи услови за додјелу државне помоћи за запошљавање лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом

Члан 73.

(1) Државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом може се додијелити у облику:

- 1) субвенција за бруто плате и накнада,
- 2) накнаде додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом.

(2) Државна помоћ за запошљавање не може се додијелити привредним субјектима у сектору вађења угља и привредним субјектима у тешкоћама.

(3) Лице које се теже запошљава је свако лице које:

- 1) није било у редовном радном односу протеклих шест мјесеци,
- 2) има између 15 и 24 године живота или је старије од 50 година,
- 3) није стекло средњу стручну спрему или стручне квалификације,
- 4) је завршило редовно образовање прије мање од двије године, а још увијек није добило прво редовно плаћено запослење,
- 5) је пунољетно и живи са једним или више издржаваних лица,

6) ради у сектору или струци у којој је неравнотежа између полова бар 25% већа од просјечне неравнотеже

између полова у свим привредним секторима у Републици Српској, а припада том недовољно заступљеном полу или

7) припада националној мањини у Републици Српској, којој је потребан развој њеног лингвистичког профила, стручно усавршавање или радно искуство да би се повећали изгледи за стално запослење.

(4) Лице које се изразито тешко запошљава је свако лице:

1) које није имало редовно плаћено запослење најмање током претходна 24 мјесеца,

2) које није имало редовно плаћено запослење најмање током претходних 12 мјесеци, а припада једној од категорија из става 3. т. од 2) до 7) овог члана.

(5) Лице са инвалидитетом је свако лице:

1) којем је признат инвалидитет у складу са прописима или

2) које има дугорочно физичко, ментално, интелектуално или сензорно оштећење, које у садејству са различитим баријерама може отежати пуно и ефективно учешће тог лица у радном окружењу равноправно са осталим радницима.

Државна помоћ за запошљавање Члан 74.

(1) Државна помоћ за запошљавање у облику субвенција за бруто плате и накнаде може се додијелити за запошљавање лица која се теже запошљавају, лица који се изузетно тешко запошљавају и лица са инвалидитетом.

(2) Прихватљиви трошкови су трошкови бруто плата и накнада у периоду:

1) од највише 12 мјесеци од запошљавања у случају лица која се теже запошљавају,

2) од највише 24 мјесеци од запошљавања у случају лица која се изразито тешко запошљавају и

3) током цијелокупног периода у коме је лице запослено у случају лица са инвалидитетом.

(3) Трошкови бруто плата и накнада представљају укупан износ који је привредни субјект стварно платио у вези са запошљавањем и који обухвата бруто износ плата и накнада прије одбијања пореза и обавезних доприноса.

(4) Ако запошљавање не доводи до нето повећања броја запослених у односу на просјечан број запослених у привредном субјекту у претходних 12 мјесеци, то радно мјесто остаје упражњено након добровољног раскида радног односа, инвалидности, одласка у старосну пензију, добровољног скраћења радног времена или отпуштања у складу са законом, због повреде радне дисциплине, али не и као посљедица технолошког вишка.

(5) Број запослених из става 4. овог члана је број лица запослених на пуно радно вријеме у току једне године, гдје се запослење на пола радног времена и сезонско запослење рачунају као дијелови запослења на пуно радно вријеме.

(6) Осим у случају отпуштања радника у складу са законом или због повреде радне дисциплине, лице које се теже запошљава и лице са инвалидитетом има право на континуирано запослење на најкраћи рок предвиђен прописима Републике Српске којим се уређује уговор о раду.

(7) Износ државне помоћи за запошљавање не може бити већи од:

1) 50% прихватљивих трошкова у случају лица која се теже запошљавају и лица која се изузетно тешко запошљавају и

2) 75% прихватљивих трошкова у случају лица са инвалидитетом.

(8) Ако је период запослења лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом краћи од 12 мјесеци, односно 24 мјесеца у случају лица која се изузетно тешко запошљавају, државна помоћ пропорционално се смањује.

Државна помоћ за оспособљавање за запошљавање
Члан 75.

(1) Државна помоћ за оспособљавање за запошљавање може се додијелити за надокнаду трошкова помоћи лицима која се теже запошљавају или се изразито тешко запошљавају.

(2) Помоћ из става 1. овог члана састоји се од мјера за подстицање аутономности лица која се теже или изразито тешко запошљавају и њиховог прилагођавања на радно окружење, и то пружањем помоћи запосленом у вези са социјалним и административним поступцима, омогућавањем комуникације са послодавцем и управљањем субјектима.

(3) Прихватљиви трошкови за оспособљавање за запошљавање су трошкови:

1) запошљавања радника искључиво за вријеме проведено у пружању помоћи лицима која се теже или изразито тешко запошљавају, током периода од највише 12 мјесеци након запошљавања лица која се теже запошљавају или током периода од 24 мјесеца након запошљавања лица која се изразито тешко запошљавају,

2) за обучавање радника из тачке 1) овог става за пружање помоћи лицима која се теже или изразито тешко запошљавају.

(4) Износ државне помоћи не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

Државна помоћ за накнаду додатних трошкова
запошљавања лица са инвалидитетом
Члан 76.

(1) Државна помоћ може се додијелити за накнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом.

(2) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за накнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом су додатни трошкови, осим трошкова бруто плата, у периоду у којем је лице са инвалидитетом запослено у односу на оне трошкове које би привредни субјект имао да запошљава лице без инвалидитета.

(3) Прихватљиви трошкови су трошкови:

1) прилагођавања пословног простора,

2) обучавања запослених за пружање помоћи лицу са инвалидитетом,

3) запошљавања радника само за вријеме док пружају помоћ лицу са инвалидитетом,

4) прилагођавања или набавке опреме, односно набавке и провере рачунарских програма (софтвер) које користи лице са инвалидитетом, укључујући прилагођену или помоћну технолошку опрему, који су додатни у односу на оне трошкове које би привредни субјект имао да запошљава лице без инвалидитета, у периоду у којем је лице са инвалидитетом запослено,

5) који су директно повезани са превозом лица са инвалидитетом на радно мјесто и дјелатностима у вези са радом,

6) плата за вријеме (у сатима) које је лице са инвалидитетом провело на опоравку.

(4) У случају да привредни субјект врши прилагођавање ради запошљавања лица са инвалидитетом која чине најмање 50% укупног броја запослених, прихватљиви су трошкови изградње, инсталирања или ширења привредног субјекта и уградње опреме и сви трошкови администрације и превоза који су директна посљедица запошљавања лица са инвалидитетом.

(5) Износ државне помоћи не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова.

Одступање од правила о кумулацији државне помоћи
Члан 77.

Државна помоћ за запошљавање лица са инвалидитетом може се кумулирати са осталим врстама помоћи у вези са истим прихватљивим трошковима који прелазе највиши

износ, под условом да таква кумулација не доведе до износа помоћи који је већи од 100% прихватљивих трошкова за период током којег су та лица запослена.

9. Државна помоћ за заштиту животне средине

Основни појмови заштите животне средине
Члан 78.

(1) Заштита животне средине подразумијева све одговарајуће дјелатности и мјере које имају за циљ превенцију од опасности, штете или загађивања животне средине, смањење и отклањање штете која је настала, те враћање на стање прије изазване штете.

(2) Енергија из обновљивих извора је енергија коју производе постројења која користе само обновљиве изворе енергије, као и удио енергије, у смислу калоричне вриједности, произведене из обновљивих извора енергије у хибридном постројењима која користе и конвенционалне изворе енергије.

(3) Енергија из обновљивих извора укључује и обновљиву електричну енергију која се користи за пуњење акумулационих система, али не и електричну енергију произведену као резултат акумулационих система.

(4) Енергетска ефикасност је количина уштеђене енергије утврђена мјерењем и/или процјеном потрошње прије и послје спровођења мјере побољшања енергетске ефикасности, уз осигурање нормализације вањских услова који утичу на потрошњу енергије.

(5) Обновљиви извори енергије су следећи обновљиви нефосилни извори енергије: вјетар, сунчева енергија, аеротермална енергија, геотермална енергија, хидротермална енергија и енергија океана, хидроенергија, енергија из биомасе, гасови са депонија, гас који производи постројење за прераду отпадних вода и био-гасови.

(6) Био-маса је биолошки разградива фракција производа, отпада и остатака из пољопривреде (укључујући материје животињског и биљног поријекла) и шумарства и са њима повезаних индустрија, укључујући рибарство и аквакултуру, као и био-гасови и биолошки разградива фракција индустријског и комуналног отпада.

(7) Био-гориво је текуће или гасовито гориво за превоз, које се производи из био-масе.

(8) Био-гориво произведено из прехранбених сировина значи био-гориво из житарица и осталих култура богатих скробом, шећерних култура и уљарица.

9.1. Државна помоћ за достизање
стандарда заштите животне средине

Државна помоћ за достизање виших стандарда од важећих или за повећање нивоа заштите животне средине у одсуству стандарда

Члан 79.

(1) Државна помоћ за достизање виших стандарда заштите животне средине може се додијелити ако је испуњен један од следећих услова:

1) да инвестиција омогућава кориснику да повећа ниво заштите животне средине као резултат његове активности изнад важећих стандарда за заштиту животне средине у Републици Српској или

2) да инвестиција омогућава кориснику да својом активношћу повећа ниво заштите животне средине у одсуству стандарда за заштиту животне средине у Републици Српској.

(2) Државна помоћ која је намијењена достизању стандарда који су усвојени али још нису у примјени у Републици Српској, односно БиХ не може се додијелити, осим у следећим случајевима:

1) у сектору саобраћаја за набавку нових транспортних средстава за друмски, жељезнички и ријечни саобраћај, која је у складу са усвојеним стандардима у Републици Српској,

2) за прилагођавање већ постојећих транспортних возила за друмски, жељезнички и саобраћај унутрашњим пловним путевима.

(3) Прихватљиви трошкови су додатни трошкови улагања неопходни за постизање вишег нивоа заштите животне средине него што захтијевају стандарди у Републици Српској.

(4) Трошкови који нису директно повезани са постизањем вишег нивоа заштите животне средине нису прихватљиви.

(5) Износ државне помоћи која се може додијелити је:

1) малим привредним субјектима - до 60% прихватљивих трошкова,

2) средњим привредним субјектима - до 50% прихватљивих трошкова,

3) великим привредним субјектима - до 40% прихватљивих трошкова.

(6) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 15.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Методологија утврђивања везе између улагања и заштите животне средине

Члан 80.

С циљем утврђивања дијела улагања који је директно повезан са заштитом животне средине из члана 79. ове уредбе користи се сљедећа методологија:

1) када се трошкови улагања у заштиту животне средине могу лако одредити у укупним трошковима улагања, прихватљиви трошкови су трошкови који се специфично односе на заштиту животне средине,

2) у свим осталим случајевима додатни трошкови улагања утврђују се поређењем конкретног улагања са хипотетичном еколошки мање прихватљивом ситуацијом без додијелене државне помоћи, а добијена разлика одговара трошковима повезанима са заштитом животне средине и представља прихватљиве трошкове.

Државна помоћ за рано усклађивање са будућим стандардима за заштиту животне средине

Члан 81.

(1) Државна помоћ за рано усклађивање са новим стандардима у Републици Српској, који повећавају ниво заштите животне средине али још нису у примјени, може се додијелити само за улагања извршена и завршена најмање годину дана прије почетка примјене ових стандарда.

(2) Прихватљиви трошкови за улагања у повећање енергетске ефикасности одређују се на начин дефинисан у члану 79. ст. 3. и 4. и члану 80. ове уредбе.

(3) Када је пројект реализован и завршен више од три године прије ступања на снагу стандарда, износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 20% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 15% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 10% прихватљивих трошкова.

(4) Када је пројект реализован и завршен у периоду од једне до три године прије ступања на снагу стандарда, износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 15% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 10% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 5% прихватљивих трошкова.

(5) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 15.000.000 евра по пословном субјекту по пројекту.

9.2. Државна помоћ за повећање енергетске ефикасности

Државна помоћ за улагања у повећање енергетске ефикасности

Члан 82.

(1) Државна помоћ може се додијелити за улагања с циљем постизања вишег нивоа енергетске ефикасности, осим у случају када су такве мјере већ усвојене на нивоу Републике Српске, али још нису у примјени.

(2) Прихватљиви трошкови за улагања у повећање енергетске ефикасности одређују се на начин дефинисан у члану 79. ст. 3. и 4. и члану 80. ове уредбе.

(3) Износ државне помоћи не може бити већи од:

1) у случају малих привредних субјеката - 50% прихватљивих трошкова,

2) у случају средњих привредних субјеката - 40% прихватљивих трошкова,

3) у случају великих привредних субјеката - 30% прихватљивих трошкова.

(4) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 15.000.000 евра по пословном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за улагања у пројекте енергетске ефикасности зграда

Члан 83.

(1) Државна помоћ може бити додијелена за улагање у пројекте енергетске ефикасности зграда, односно грађевина, осим у случају улагања чији је циљ примјена већ донесених стандарда у Републици Српској.

(2) Прихватљиви трошкови су укупни трошкови пројекта повећања енергетске ефикасности зграде.

(3) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 10.000.000 евра по пројекту.

Начин финансирања пројеката енергетске ефикасности зграда

Члан 84.

(1) Државна помоћ за улагање у пројекте енергетске ефикасности зграда, односно грађевина из члана 83. ове уредбе додјељује се у облику донација, капитала, гаранција или кредита фонду за енергетску ефикасност (као специјализованом инструменту улагања основаном за потребе улагања у пројекте који имају за циљ побољшање енергетске ефикасности грађевина у домаћем и иностраном сектору) или другом финансијском посреднику, који ће је у цјелини пренијети крајњим корисницима који су власници грађевине или закупци.

(2) Државна помоћ коју додјељује фонд за енергетску ефикасност или други финансијски посредник за прихватљиве пројекте енергетске ефикасности може бити у облику кредита или гаранција.

(3) Гаранција из става 2. овог члана не може бити већа од 80% кредита за који се даје гаранција.

(4) Власници грађевине фонду за енергетску ефикасност или другом финансијском посреднику отплаћују износ који одговара најмање номиналној вриједности кредита.

(5) Путем помоћи за енергетску ефикасност подстиче се додатно улагање приватних улагача у висини од најмање 30% учешћа у пројекту.

(6) Ако државну помоћ даје фонд за енергетску ефикасност, подстицање приватног улагања могуће је на нивоу фонда и/или на нивоу пројеката енергетске ефикасности, а ради постизања укупног учешћа приватних улагача од најмање 30%.

Услови за оснивање фонда за енергетску ефикасност или коришћење финансијског посредника

Члан 85.

(1) Република Српска може основати фонд за енергетску ефикасност или користити финансијске посреднике за

пружање подршке за енергетску ефикасност, под условом да се:

1) руководиоца финансијског посредника, односно фонда за енергетску ефикасност бира на јавном, транспарентном и недискриминаторском конкурс, независно од мјеста његовог пословног сједишта или регистрације,

2) независни приватни улагачи бирају на јавном, транспарентном и недискриминаторском конкурс, с циљем успостављања одговарајућих споразума о подјели ризика и добити, при чему се за сва улагања, осим гаранција, предност даје асиметричној подјели добити пред заштитом од губитака,

3) у случају асиметричне подјеле губитака између јавних и приватних улагача, први губитак који сноси јавни улагач ограничава на 25% његовог укупног улагања,

4) у случају гаранције, гарантна стопа ограничава на 80%, а укупни губици које сноси давалац државне помоћи на 25% основног портфеља обухваћеног гаранцијом,

5) улагачима допушта да буду заступљени у управљачким тијелима фонда за енергетску ефикасност или финансијском посреднику, попут надзорног одбора или савјетодавне скупштине,

6) предвиди поступак дубинске анализе да би се осигурала тржишно разумна стратегија улагања за потребе спровођења мјере подршке за енергетску ефикасност.

(2) Од финансијских посредника и руководиоца фонда за енергетску ефикасност из става 1. тачка 1) овог члана може се захтијевати испуњавање претходно утврђених критеријума, који су објективно прихватљиви природом улагања.

(3) Када приватни улагачи нису изабрани на конкурс из става 1. тачка 2) овог члана, праведну стопу поврата приватним улагачима утврђује независни стручњак изабран на јавном, транспарентном и недискриминаторском конкурс.

(4) Само гаранције из става 1. тачка 4) овог члана којим се покривају очекивани губици основног портфеља обухваћеног гаранцијом могу се дати бесплатно, а ако је гаранцијом обухваћено покриће неочекиваних губитака, финансијски посредник за дио гаранције који покрива неочекиване губитке плаћа гарантну премију у складу са тржишним условима.

(5) Финансијским посредником, укључујући фонд за енергетску ефикасност, управља се на тржишном основу с циљем стицања добити.

9.3. Државна помоћ за производњу енергије и енергетску инфраструктуру

Државна помоћ за рад постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије (когенерација)
Члан 86.

(1) Инвестициона државна помоћ за истовремену производњу топлотне и електричне или механичке енергије (когенерација) у једном процесу може се додијелити под условом да:

1) нова когенерацијска јединица остварује уштеду примарне енергије у поређењу са одвојеном производњом или

2) унапређење постојеће когенерацијске јединице или претварање постојећег енергетског постројења у когенерацијску јединицу остварује уштеду примарне енергије у поређењу са изворном ситуацијом.

(2) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за когенерацију су:

1) додатни трошкови улагања у опрему која је потребна да би постројење функционисало као постројење за високоефикасну когенерацију у поређењу са конвенционалним постројењима за производњу електричне или топлотне енергије истог капацитета или

2) додатни трошкови улагања да би се рад постојећег постројења, које већ задовољава ниво високе ефикасности, надоградило с циљем постизања још веће ефикасности.

(3) Износ инвестиционе државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 65% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 55% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 45% прихватљивих трошкова.

(4) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 50.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Инвестициона државна помоћ за обновљиве изворе енергије
Члан 87.

(1) Државна помоћ може се додијелити за промовисање енергије из обновљивих извора.

(2) Државна помоћ за производњу био-горива дозвољена је само у случају одрживих био-горива, осим био-горива произведених из прехранбених сировина.

(3) Државна помоћ за улагање у пренамјену постојећих постројења за производњу био-горива из прехранбених сировина у постројења за производњу напредних био-горива изузимају се на основу овог члана, под условом да се производња био-горива из прехранбених сировина смањи сразмјерно новом капацитету.

(4) Државна помоћ не додјељује се за био-горива која подлијежу обавези снабдијевања или мијешања.

(5) Држава помоћ за улагање може се додијелити искључиво новим постројењима и независна је од резултата производње.

(6) Државна помоћ не може се додијелити нити исплатити након почетка рада постројења.

(7) Прихватљиви трошкови су додатни трошкови улагања који су неопходни за подстицање производње енергије из обновљивих извора.

(8) На прихватљиве трошкове за промоцију и улагање у обновљиве изворе енергије примјењују се одредбе дефинисане у члану 79. став 4. и члану 80. ове уредбе.

(9) Изузетно од одредбе става 8. овог члана, у случају малог постројења за које није могуће утврдити улагање које би било мање прихватљиво за животну средину зато што постројења ограничене величине не постоје, прихватљиви трошкови су укупни трошкови улагања за постизање вишег нивоа заштите животне средине.

Износ инвестиционе државне помоћи за обновљиве изворе енергије
Члан 88.

(1) Ако се прихватљиви трошкови рачунају на начин дефинисан у члану 87. став 8. ове уредбе, износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 65% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 55% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 45% прихватљивих трошкова.

(2) Ако се прихватљиви трошкови рачунају на начин дефинисан у члану 87. став 9. ове уредбе, износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 50% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 40% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 30% прихватљивих трошкова.

(3) Износ државне помоћи може бити 100% прихватљивих трошкова ако се помоћ додјељује привредним субјектима који су одабрани путем конкурса, на основу јасних,

транспарентних и недискриминаторских критеријума, и под условом да:

1) буџет у вези са конкурсом представља ограничење у смислу да помоћ не могу добити сви учесници конкурса и

2) се помоћ додјељује искључиво на основу почетне понуде понуђача, чиме су искључени накнадни преговори.

(4) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 50.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Оперативна помоћ за промоцију електричне енергије из обновљивих извора

Члан 89.

(1) Оперативна државна помоћ за промоцију електричне енергије из обновљивих извора енергије може се додијелити путем конкурса који је отворен за све произвођаче електричне енергије из обновљивих извора енергије, на основу јасних, транспарентних и недискриминаторских критеријума.

(2) Конкурс се може ограничити на посебне технологије за које би поступак отворен за све произвођаче довео до резултата који није оптималан и којим се не постижу резултати за наведену област или подручје, посебно у погледу следећег:

1) дугорочног потенцијала одређене нове и иновативне технологије, односно технологије која:

1. није доказана у односу на врхунску технологију у сектору,

2. носи ризик технолошког или индустријског неуспјеха,

3. не представља оптимизацију или побољшање постојеће технологије;

2) потребе за постизањем различитости;

3) ограничења и стабилности мреже;

4) трошкова (интеграције) система (прикључења на мрежу) или

5) потребе за избјегавањем нарушавања тржишта сировина одобравањем помоћи за био-масу.

(3) Државна помоћ додјељује се новим и иновативним технологијама обновљиве енергије путем конкурса који је отворен за најмање једну такву технологију, на основу јасних, транспарентних и недискриминаторских критеријума.

(4) Државна помоћ не може се додијелити за више од 5% укупног планираног новог капацитета за производњу електричне енергије из обновљивих извора годишње.

(5) Помоћ се додјељује у облику премија изнад тржишне цијене, при чему произвођачи продају електричну енергију непосредно на тржишту.

(6) Корисници помоћи подлијежу стандардној расподјели одговорности за уравнотежење, тј. одговорни су за неравнотежу (одступања између производње, потрошње и тржишних трансакција) учесника на тржишту или његовог одабраног заступника ("странка одговорна за равнотежу") и њено отклањање у одређеном року ("период рјешавања неравнотеже").

(7) Корисници могу екстернализовати, тј. пренијети и подијелити одговорност из става 6. овог члана на друге привредне субјекте, као што су агрегатори, тј. складиштери електричне енергије.

(8) Помоћ се не може додијелити ако су цијене негативне, тј. ако је производна цијена електричне енергије већа од тржишне цијене.

Додјела оперативне помоћи за промоцију електричне енергије из обновљивих извора без спровођења конкурсне процедуре

Члан 90.

(1) Без спровођења конкурсне процедуре прописане чланом 89. став 1. ове уредбе државна помоћ може се додијелити за рад постројења са инсталираним капацитетом

мањим од 1 МВ за производњу електричне енергије из свих обновљивих извора, осим енергије вјетра, гдје се помоћ може додијелити без спровођења конкурсне процедуре прописане чланом 89. став 1. ове уредбе за рад постројења са инсталираним капацитетом електричне енергије мањим од 6 МВ или за рад постројења са мање од шест производних јединица.

(2) Приликом додјеле државне помоћи без спровођења конкурсне процедуре прописане у ставу 1. овог члана примјењују се услови прописани у члану 89. ст. од 5. до 8. и члану 92. ст. 7, 8. и 9. ове уредбе.

(3) Услови из члана 89. ст. од 5. до 8. ове уредбе не примјењују се на оперативну помоћ која се додјељује за рад постројења чији инсталирани капацитет производње електричне енергије износи мање од 500 kW за производњу електричне енергије из свих обновљивих извора, осим енергије вјетра за коју се ови услови не примењују на оперативну помоћ додијелену за рад постројењима чији инсталирани капацитет производње електричне енергије износи мање од 3 mW или за рад постројењима која имају мање од три производне јединице.

(4) За потребе рачунања претходно наведених максималних износа помоћи из ст. 1. и 3. овог члана постројења са заједничком тачком спајања на мрежу електричне енергије сматрају се једним постројењем.

Износ оперативне помоћи за промоцију електричне енергије из обновљивих извора

Члан 91.

(1) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 15.000.000 евра по пројекту.

(2) Ако се помоћ додјељује на основу конкурса из члана 90. ове уредбе, износ помоћи не може бити већи од 150.000.000 евра годишње, узимајући у обзир укупан износ свих програма (шема) помоћи обухваћених чланом 90. ове уредбе.

(3) Државна помоћ додјељују се само до потпуне амортизације постројења које производи електричну енергију из обновљивих извора израчунате у складу са прописима и општеприхваћеним рачуноводственим начелима.

(4) Од оперативне помоћи се одузима евентуално претходно додијељена државна помоћ за улагање.

Оперативна помоћ за промоцију енергије из обновљивих извора у малим постројењима

Члан 92.

(1) Оперативна помоћ за промоцију енергије из обновљивих извора енергије произведене у малим постројењима додјељује се искључиво за рад постројења за производњу електричне енергије из свих обновљивих извора чији инсталирани капацитет износи мање од 500 kW, осим енергије вјетра чији инсталирани капацитет износи мање од 3 mW или имају мање од три производне јединице, као и за био-горива за која се помоћ додјељује за рад постројења чији инсталирани капацитет износи мање од 50.000 тона годишње.

(2) За потребе рачунања максималних износа помоћи из става 1. овог члана мала постројења са заједничком тачком спајања на мрежу електричне енергије сматрају се једним постројењем.

(3) Помоћ се додјељује искључиво за рад постројења која производе одржива био-горива, осим био-горива произведених из прехрамбених сировина.

(4) Изузетно, оперативна помоћ за рад постројења која производе био-горива из прехрамбених сировина, а почела су са радом прије 31. децембра 2013. године и још нису потпуно амортизована, изузимају се од забране из става 3. овог члана до краја 2020. године.

(5) Помоћ се не може додијелити за био-горива која подлијежу обавези снабдијевања или мијешања.

(6) Укупни средњи трошкови производње енергије, који укључују почетни капитал, дисконтну стопу и трошкове трајног пословања, горива и одржавања, рачунају

се у тачки спајања на мрежу за пуњење или мрежу електричне енергије и редовно ажурирају најмање једном годишње.

(7) Максимална стопа поврата примјењена у рачунању средњих трошкова не може бити већа од одговарајуће замјенске стопе увећане за премију од 100 основних бодова.

(8) Одговарајућа замјенска стопа из става 7. овог члана је замјенска стопа валуте у којој се додјељује помоћ са доспијећем које одговара периоду амортизације постројења за који је додијељена помоћ.

(9) Помоћ по јединици енергије не може бити већа од разлике између укупних средњих трошкова производње енергије из обновљивих извора за које се може додијелити помоћ и тржишне цијене тог облика енергије.

(10) Уз поштовање одредаба из члана 91. ст. 3. и 4. ове уредбе, максимални износ државне помоћи не може бити већи од 15.000.000 евра по пројекту.

Државна помоћ за улагање у енергетску инфраструктуру Члан 93.

(1) Државна помоћ за улагање у изградњу или надоградњу енергетске инфраструктуре може се додијелити под сљедећим условима:

1) инфраструктура је смјештена на подручју Републике Српске и

2) инфраструктура подлијеже свим прописима Енергетске заједнице о тарифама и приступу.

(2) Енергетска инфраструктура је свака физичка опрема или објекат који је смјештен у Републици Српској, а разврстан је у једну од сљедећих категорија:

1) за електричну енергију:

1. инфраструктура за пренос,

2. инфраструктура за дистрибуцију,

3. објекти за складиштење електричне енергије,

4. свака опрема или постројење који су потребни да би системи утврђени у подт. 1, 2. и 3. ове тачке радили на сигуран, заштићен и ефикасан начин, укључујући систем заштите, праћења и надзора на свим напонским нивоима и подстанцима,

5. паметне мреже;

2) за гас:

1. транспортни и дистрибутивни гасоводи за транспорт природног гаса или био-гаса који чине дио гасног система, искључујући гасоводе високог притиска који се користе за дистрибуцију природног гаса при његовом откривању и производњи,

2. подземна складишта која су повезана са гасоводима високог притиска из тачке 2) подтачка 1. овог става,

3. објекти за прихватање, складиштење, регасификацију или декомпресију утечњеног природног гаса (УПП или LPG) или компримованог природног гаса (КПГ или CNG),

4. свака опрема или инсталација потребна да би систем радио на сигуран, заштићен и ефикасан начин или да би се омогућили двосмјерни капацитети, укључујући станице за компримовање гаса (или компресорске станице);

3) за нафту:

1. нафтоводи који се употребљавају за транспорт сирове нафте,

2. пумпне станице и складишни објекти потребни за рад нафтовода за сирову нафту,

3. свака опрема или инсталација потребна да би систем радио на исправан, сигуран и ефикасан начин, укључујући систем заштите, праћења и надзора, те уређаје за обрнути проток;

4) за CO₂:

1. мреже гасовода, укључујући повезане компресорске станице, за транспорт CO₂ до складишних локација да би се

CO₂ убризгао у одговарајуће подземне геолошке формације ради трајног складиштења.

(3) Објекти за складиштење електричне енергије из става 2. тачка 1) подтачка 3. овог члана обухватају објекте за трајно или привремено складиштење електричне енергије у надземној или подземној инфраструктури или геолошким локацијама, под условом да су непосредно повезани на водове напонског нивоа од 110 kV или више.

(4) Паметну мрежу из става 2. тачка 1) подтачка 5. овог члана чини опрема, кабл или постројење, на нивоу преноса нисконапонске и средњенапонске дистрибуције, а служи двостраној дигиталној комуникацији у стварном или готово стварном времену, интерактивном и паметном праћењу и управљању производњом, преносом, дистрибуцијом и потрошњом електричне енергије унутар електроенергетске мреже с циљем развоја мреже која ефикасно обједињава понашање и дјелатности свих корисника који су на њу спојени, тј. произвођача и/или потрошача и да би се осигурао економски ефикасан и одржив електроенергетски систем са ниским губицима, те високим квалитетом и сигурношћу снабдијевања и заштитом.

(5) Помоћ за улагање у пројекте складиштења електричне енергије и гаса, те у нафтну инфраструктуру није изузета од обавезе пријаве.

(6) Прихватљиви трошкови су трошкови улагања, при чему износ помоћи не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и оперативне добити улагања, с тим да се оперативна добит одузима од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante) или механизмом поврата средстава.

(7) Максимални износ државне помоћи за енергетску инфраструктуру не може бити већи од 50.000.000 евра по привредном субјекту и пројекту.

9.4. Остали видови државне помоћи за заштиту животне средине

Државна помоћ у облику смањења пореза за заштиту животне средине Члан 94.

(1) Дозвољени су програми (шеме) државне помоћи који омогућавају плаћање умањених износа пореза за заштиту животне средине у облику:

1) пореза са посебном пореском основицом који има јасан негативан утицај на животну средину или

2) пореза којим се опорезују одређене дјелатности, роба или услуга тако да трошкови заштите животне средине могу бити укључени у њихову цијену и/или тако да се произвођачи и потрошачи усмјере на дјелатности које су прихватљивије за животну средину.

(2) Програмом (шемом) помоћи у облику смањења пореза за заштиту животне средине додјељује се помоћ у виду:

1) смањења примјењиве стопе пореза за заштиту животне средине,

2) плаћања непромјењивог (паушалног) износа надокнаде или

3) комбинације наведених механизма.

(3) Корисници смањења пореза бирају се на основу транспарентних и објективних критеријума и плаћају једну од прописом одређених минималних стопа опорезивања.

(4) Помоћ се не може додијелити за био-горива која подлијежу обавези снабдијевања или мијешања.

Државна помоћ за санацију контаминираних подручја Члан 95.

(1) Инвестициона државна помоћ привредним субјектима који отклањају штету коју је животној средини узроковао човјек може се додијелити само ако води ка побољшању заштите животне средине.

(2) Штета нанесена животној средини односи се на погоршање квалитета тла, површинских или подземних вода

потврђеним присуством опасних материја које представљају знатан ризик за здравље људи или животну средину, имајући у виду тренутну или одобрену будућу употребу земљишта.

(3) Државна помоћ не може се додијелити ако је загађивач (лице које непосредно или посредно наноси штету животnoj средини или ствара услове који воде таквој штети) познат и у том случају се примјењује начело "загађивач плаћа".

(4) Ако загађивач није познат или му се не може наложити да сноси трошкове санације, државна помоћ може се додијелити лицу које врши санацију и ремедијацију контаминираниог подручја.

(5) Прихватљиви трошкови су сви трошкови који се одnose на обављање санације и ремедијације контаминираниог подручја, без обзира на то да ли се ти трошкови приказују под ставком основна средства у билансу стања привредног субјекта, уз умањење за износ повећања вриједности земљишта на контаминираниог подручју.

(6) Процјену повећања вриједности земљишта из става 5. овог члана која проистиче из санације врши независни стручњак.

(7) Износ државне помоћи за санацију и ремедијацију контаминираниог локација не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова.

(8) Максимални износ државне помоћи за санацију и ремедијацију не може бити већи од 20.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за енергетски ефикасно даљинско гријање, односно хлађење
Члан 96.

(1) Инвестициона државна помоћ за даљинско гријање, односно хлађење може се додијелити под условом да:

1) комбинована дјелатност производње топлоте и дистрибуирања топлоте доводи до уштеда примарне енергије,

2) улагање доводи до коришћења и дистрибуције отпадне топлоте с циљем даљинског гријања.

(2) Улагање је обавезно саставни дио система енергетски ефикасног централизованог гријања и хлађења.

(3) Прихватљиви трошкови за рад постројења за производњу су додатни трошкови потребни за изградњу, проширење и преуређење једне или више производних јединица да би дјеловале као енергетски ефикасан систем централизованог гријања и хлађења у поређењу са конвенционалним постројењем.

(4) Прихватљиви трошкови за дистрибутивну мрежу су трошкови улагања, при чему износ помоћи не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и оперативне добити, с тим да се оперативна добит одузима од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante) или механизмом поврата средстава.

(5) Износ инвестиционе државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 65% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 55% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 45% прихватљивих трошкова.

(6) Максимални износ државне помоћи не може бити већи од 50.000.000 евра по привредном субјекту и пројекту.

(7) Максимални износ државне помоћи из става 4. овог члана не може бити већи од 20.000.000 евра по привредном субјекту по пројекту.

Државна помоћ за рециклажу отпада
Члан 97.

(1) Државна помоћ за управљање отпадом од других привредних субјеката, укључујући и активности поновне употребе (којим се производ или компоненте који нису отпад поновно употребљавају за производњу истог или дру-

гог производа), рециклаже и прераде може се додијелити само ако су кумулативно испуњени следећи услови:

1) да је улагање усмјерено на смањивање загађења које производе други привредни субјекти - загађивачи и не покрива загађење које производи корисник те помоћи,

2) да помоћ не ослобађа загађиваче плаћања накнаде према прописима којим се уређују заштита животне средине и управљање отпадом или накнаде која се сматра нормалним трошком привредног субјекта - загађивача,

3) да улагање побољшава процес у коме је коришћење отпада за производњу готових производа економски профитабилно или користи конвенционалне технологије на иновативан начин,

4) да би отпад који се прерађује у противном био одложен или прерађен на начин који је мање прихватљив за животну средину,

5) да улагање не повећава само потражњу за предметима који ће се рециклирати, већ повећава и прикупљање тог отпада.

(2) Рециклажа из става 1. овог члана је сваки поступак поновног искоришћавања отпада којим се отпадни материјали прерађују у производе, материјале или материје за изворну или другу намјену, али не укључује поновно искоришћење у енергетске сврхе и прераду у материјале који се користе као гориво или материјале за насипање.

(3) Одредбе овог члана не примјењују се на помоћ за поступке прераде отпада који нису рециклирање.

(4) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за управљање отпадом додатни су инвестициони трошкови неопходни за остваривање улагања за управљање отпадом у поређењу са конвенционалном производњом истог капацитета која не укључује управљање отпадом.

(5) Износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 55% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 45% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 35% прихватљивих трошкова.

Државна помоћ за израду студија заштите животне средине
Члан 98.

(1) Државна помоћ може се додијелити за израду студија заштите животне средине, укључујући и енергетске ревизије, непосредно повезаних са улагањима за достизање стандарда под условима наведеним у члану 79. ове уредбе, остваривање уштеде енергије под условима наведеним у члану 82. ове уредбе и производњу обновљиве енергије под условима наведеним у члану 87. ове уредбе.

(2) Помоћ се не може додијелити великом привредном субјекту за обавезну енергетску ревизију, осим ако се прописима налаже додатна енергетска ревизија поред обавезне ревизије.

(3) Прихватљиви трошкови су трошкови студије из става 1. овог члана.

(4) Износ државне помоћи не може бити већи од:

1) за мале привредне субјекте - 70% прихватљивих трошкова,

2) за средње привредне субјекте - 60% прихватљивих трошкова,

3) за велике привредне субјекте - 50% прихватљивих трошкова.

10. Државна помоћ за надокнаду штете проузроковане природним катастрофама

Програми (шеме) државне помоћи за надокнаду штете проузроковане природним катастрофама
Члан 99.

(1) Државна помоћ може се додијелити за надокнаду штете проузроковане потресом, сљежном лавином, одро-

ном тла, поплавом, вјетром, ерупцијом вулкана, шумским пожаром и другим узроцима природног поријекла, под условом да:

1) надлежни орган усвоји програм (шему) државне помоћи који се односи на конкретну природну катастрофу у року од три године након што се десила катастрофа,

2) надлежни орган службено прогласи природну катастрофу,

3) постоји директна узрочно-последична веза између природне катастрофе и штете коју је претрпио привредни субјект.

(2) Државна помоћ се може одобрити на основу програма (шеме) државне помоћи за надокнаду штете проузроковане природним катастрофама у року од четири године од непогоде.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за надокнаду штете
Члан 100.

(1) Прихватљиви трошкови су трошкови накнаде штете која је настала као директна последица природне катастрофе, укључујући материјалну штету на имовини, као што су зграде, опрема, стројеви или залихе и губитак прихода због потпуне или дјелимичне обуставе дјелатности у периоду који није дужи од шест мјесеци од непогоде.

(2) Процијену штете врши овлашћени процјенилац за сваког корисника државне помоћи појединачно.

(3) Висина материјалне штете рачуна се на основу трошкова поправке или економске вриједности погођене имовине прије катастрофе, при чему износ штете не може бити већи од разлике између вриједности имовине непосредно прије и непосредно послје непогоде.

(4) Губитак прихода рачуна се на основу финансијских података пословног субјекта, тако што се пореде финансијски подаци за шест мјесеци након катастрофе са трогодишњим просјеком за тај исти шестомјесечни период током пет година које су претходиле настанку катастрофе, искључујући годину са најбољим и годину са најлошијим финансијским резултатом.

(5) Финансијски подаци из става 4. овог члана су добит прије одбитка камата и пореза (ЕВИТ), амортизација и трошкови запослених који су искључиво повезани са пословном јединицом која је погођена природном катастрофом.

(6) Државна помоћ заједно са другим примањима оствареним ради надокнаде штете, укључујући надокнаду штете на основу полиса осигурања, не може бити већа од 100% прихватљивих трошкова.

11. Државна помоћ за локалну инфраструктуру

Државна помоћ за локалну инфраструктуру
Члан 101.

(1) Државна помоћ може се додијелити за изградњу или надоградњу локалне инфраструктуре којом се на локалном нивоу доприноси побољшању пословања и потрошачког окружења, те модернизацији и развоју индустријске базе ако су испуњени следећи услови:

1) инфраструктура је доступна заинтересованим корисницима на отвореној, транспарентној и недискриминаторском основу, а цијена која се наплаћује за коришћење инфраструктуре одговара тржишној цијени,

2) концесије или на други начин повјеравање управљања инфраструктуром трећим лицима додјељују се на транспарентној и недискриминаторском основу, у складу са прописима о јавним набавкама.

(2) Одредбе овог члана не примјењују се на помоћ за инфраструктуру која је обухваћена осталим одјелјцима ове уредбе, изузимајући одредбе наведене у Глави II - Хоризонтална државна помоћ, одјелјку 1. Државна помоћ за промовисање регионалног развоја.

(3) Инфраструктура која се изграђује за привредне субјекте које је могуће утврдити унапријед (ex ante) и при-

лагођена потребама тих привредних субјеката (намјенска инфраструктура) не може се изузети на основу овог члана.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за локалну инфраструктуру
Члан 102.

(1) Прихватљиви трошкови за државну помоћ за локалну инфраструктуру јесу трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

(2) Износ државне помоћи за локалну инфраструктуру не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и оперативне добити од улагања, с тим да не може бити већи од 10.000.000 евра или укупни трошкови улагања у исту инфраструктуру не могу бити већи од 20.000.000 евра.

(3) Оперативна добит из става 2. овог члана одузима се од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante), на основу разумних пројекција или механизмом поврата средстава.

ГЛАВА III

ВЕРТИКАЛНА ДРЖАВНА ПОМОЋ (ПОМОЋ ПОСЕБНИМ СЕКТОРИМА)

1. Државна помоћ у сектору производње челика

Државна помоћ за реструктурирање у сектору производње челика
Члан 103.

Државна помоћ за реструктурирање привредног субјекта у сектору производње челика који је у тешкоћама може се додијелити под условима:

1) да државна помоћ, под нормалним тржишним условима, води дугорочној одрживости тог привредног субјекта на крају периода реструктурирања,

2) да је износ државне помоћи строго ограничени на оно што је неопходно за обнављање одрживости, а да се помоћ, ако је могуће, прогресивно смањује,

3) да је привредни субјект, прије него што му је државна помоћ додијељена, донио програм реструктурирања са рационализацијом, укључујући и затварање неефикасних капацитета, те компензацијске мјере којим се ублажава нарушавање конкуренције узроковано давањем помоћи.

Привредни субјекти у сектору производње челика
Члан 104.

Привредни субјект у сектору производње челика, у смислу ове уредбе, јесте привредни субјект који прерађује један или више следећих производа:

1) сирово жељезо и феролегуре, а посебно сирово жељезо за производњу челика, ливнице и друго сирово жељезо, жељезо и фероманган са високим садржајем угљеника,

2) сирове производе и полуготове производе од жељеза, обичног челика и посебног челика, са изузетком производње челика за лијевање у малим и средњим леваоницама - течни челик лијеван или нелијеван у инготе, укључујући инготе за ковање полуготових производа, међупроизводе, полуге и плоче у ваљању челика, лимове и шипке од бијелог лима, топловаљане траке у котуровима,

3) топле готове производе од жељеза, обичног челика и специјалног челика: шине, прагове, спојнице, базне плоче, тешке секције од 80 mm и више, брусне плоче, плоче и секције мање од 80 mm и плъоснато жељезо мање од 150 mm, жичане шипке, округле и четвртасте цијеви, топловаљане обруче и траке (укључујући цијеви од траке), топловаљане лимове (пресвучени и непресвучени), плоче и лимове дебљине 3 mm и више, универзалне плоче од 150 mm и више, осим жице и жичаних производа, свијетловучене жице у шипкама и жељезне одљевке,

4) хладне готове производе: бијели лим, половљене плоче, поцинковани лим, остали пресвучени лимови, хладноваљани лимови, електричне плоче и траке за бијели лим, хладноваљане плоче у котуру и тракама,

5) све бешавне челичне цијеви и заварене челичне цијеви пречника преко 406,4 mm.

2. Државна помоћ у сектору вађења угља

Државна помоћ привредним субјектима у сектору вађења угља
Члан 105.

(1) Државна помоћ привредним субјектима у сектору вађења угља може се додијелити за затварање и за покриће текућих производних губитака јединице за производњу угља.

(2) Помоћ за производњу угља примјењује се само на угаљ високе, средње и ниске калоричне вриједности А и Б, у смислу међународне кодификације угља Економске комисије за Европу УН, а који је намијењен производњи електричне енергије, комбинованој производњи топлотне и електричне енергије, производњи кокса или додавању горива за високе пећи у индустрији челика.

(3) Јединица за производњу угља обухвата и подземне и надземне локације за експлоатацију угља и повезану инфраструктуру, која може производити сирови угаљ независно од осталих дијелова привредног субјекта.

Државна помоћ за покриће текућих производних губитака јединице за производњу угља
Члан 106.

(1) Државна помоћ може се додијелити привредном субјекту за покриће текућих производних губитака јединице за производњу угља ако:

1) је предметна јединица за производњу угља обухваћена планом затварања који је израдила Република Српска и којим су одређене мјере усмјерене на коначно затварање јединице за производњу угља,

2) предметна јединица за производњу угља трајно престане производити и продавати угаљ у складу са планом затварања,

3) висина државне помоћи није већа од разлике између предвидљивих трошкова производње и предвидљивих прихода за пословну годину,

4) износ помоћи по еквиваленту тоне угља не доводи до тога да цијена угља из Републике Српске на мјесту употребе буде нижа од цијене угља сличног квалитета из трећих земаља,

5) је донесен план мјера за ублажавање утицаја производње угља из производне јединице којој се додјељује помоћ за затварање на животну средину (као што су мјере на подручју енергетске ефикасности, обновљиве енергије или складиштења CO₂).

(2) Текући производни губици представљају позитивну разлику између трошка производње угља и продајне цијене на мјесту употребе, која је слободно договорена између уговорних страна имајући у виду преовладавајуће услове на свјетском тржишту.

(3) Висина исплаћене државне помоћи обавезно се коригује на годишњем нивоу, најкасније до краја пословне године након године за коју је помоћ додијељена, у складу са оствареним приходима и расходима из става 1. тачка 3) овог члана.

(4) У случају да јединица за производњу угља због које је додијељена помоћ не престане трајно са производњом, односно продајом угља до датума утврђеног у плану затварања, сва државна помоћ тој јединици за производњу угља за цијели период обухваћен планом затварања подлијеже обавези враћања.

Државна помоћ за затварање јединица за производњу угља и покривање ванредних трошкова
Члан 107.

(1) Државна помоћ може се додијелити привредним субјектима који обављају или су обављали дјелатност у вези са производњом угља, а ради покривања трошкова који настају или су настали због затварања јединица за производњу угља.

(2) Државна помоћ из овог члана не може се додијелити за покривање трошкова који су у вези са тренутном производњом, укључујући активности вађења и оплемењивања угља, посебно прање, мјерење и сортирање и превоз до мјеста употребе, те уобичајену амортизацију и тржишне камате на посуђени капитал.

(3) Оправдани трошкови које оствари привредни субјект који затвара или је затворио јединице за производњу угља, изузимајући трошкове који су настали због непридржавања прописа о заштити животне средине, јесу сљедећи:

1) трошкови доприноса за социјално осигурања који настану по основу пензионисања запослених прије законом утврђене старосне границе;

2) други ванредни трошкови запослених који су изгубили или губе посао;

3) трошкови пензија и накнада, осим оних утврђених законом, за запослене који су остали или ће остати без посла и запослене који имају право на исплату таквих трошкова прије затварања;

4) трошкови које покрива привредни субјект у сврху преквалификавања запослених као помоћ у налажењу новог посла изван сектора вађења угља, а нарочито трошкови обуке;

5) додјела бесплатног угља радницима који су остали или ће остати без посла и радницима који имају право на такав вид помоћи прије затварања, или еквивалент у новцу;

6) заостали трошкови који настану на основу управних, законских и пореских прописа који се специфично односе на индустрију угља,

7) додатни радови на осигурању јама који су резултат затварања јединице за производњу угља;

8) штета услед извођења рударских радова, под условом да је штету изазвала јединица за производњу угља која је затворена или је у поступку затварања;

9) сви оправдани трошкови који се односе на санирање бивших локација на којим се вади угаљ, укључујући:

1. заостале трошкове који настану по основу уплате накнаде органима надлежним за водоснабдијевање и одвођење отпадних вода,

2. друге заостале трошкове који настану по основу водоснабдијевања и одвођења отпадних вода;

10) заостали трошкови за покривање здравственог осигурања бивших рудара;

11) трошкови који се односе на отказ или измјену postoјећих уговора (чија максимална вриједност не прелази вриједност шестомјесечне производње);

12) ванредна амортизација под условом да настане као резултат затварања јединице за производњу угља;

13) трошкови санације терена.

(4) Повећање вриједности земљишта одбија се од оправданих трошкова за категорије трошкова из става 3. т. 7), 8), 9) и 13) овог члана.

(5) Исплаћени износ помоћи не може бити већи од износа трошкова.

Раздвајање рачуноводствених исказа
Члан 108.

(1) Сва државна помоћ коју привредни субјект добије обавезно се исказује у билансу успеха као посебна ставка прихода, одвојено од промета.

(2) Ако корисник државне помоћи настави пословати након затварања појединих или свих јединица за производњу угља, обавезан је водити одвојене рачуне за сваку јединицу за производњу угља појединачно, као и за остале привредне активности које нису у вези са вађењем угља.

(3) Није дозвољено преношење државне помоћи на друге јединице за производњу угља које нису дио плана затварања, односно на друге привредне активности привредног субјекта.

3. Државна помоћ у сектору саобраћаја

Финансирање непривредних дјелатности у вези са саобраћајном инфраструктуром

Члан 109.

(1) Улагања у лучку, станичну или аеродромску инфраструктуру, те помоћ која је додијељена за обављање непривредних дјелатности у луци, на станици или на аеродрому, који спадају у надлежност јавног сектора у смислу вршења званичних овлашћења јавног тијела (царинска, полицијска, безбједносна инфраструктура, контрола саобраћаја, полицијске, царинске и друге активности од општег јавног интереса) не спадају у подручје контроле државне помоћи.

(2) Изузетак из става 1. овог члана примјењује се само на онај дио средстава који је строго ограничен на накнаду трошкова добро дефинисаних непривредних дјелатности.

(3) Средства додијељена за непривредне дјелатности не могу бити коришћена за финансирање привредних дјелатности.

3.1. Друмски и жељезнички саобраћај

Субвенционисани превоз путника у друмском и жељезничком саобраћају

Члан 110.

(1) Државна помоћ може се додијелити као компензација привредним субјектима који обављају јавни превоз путника у друмском и жељезничком саобраћају у виду субвенција за пружање услуга јавног превоза под сљедећим условима:

1) превоз се обезбјеђује свим или посебним категоријама становништва, као што су: ученици и студенти, лица са инвалидитетом, труднице и друге категорије лица одређених у складу са законом,

2) превоз се обавља на основу закљученог уговора о јавном превозу путника за одређено географско подручје.

(2) Уговор из става 1. овог члана закључује се најдуже на период од 10 година за услуге јавног превоза путника у друмском (аутобуском) саобраћају, односно најдуже на период од 15 година за услуге јавног превоза путника у жељезничком саобраћају или другом виду саобраћаја на пругама.

(3) Трајање уговора о јавним услугама у вези са неколико различитих начина превоза ограничено је на 15 година ако жељезнички превоз или превоз другим врстама превоза пругама представља више од 50% вриједности те услуге.

(4) Уговор из става 1. овог члана закључује се највише на 15 година за услуге јавног превоза путника у друмском (аутобуском) саобраћају, односно најдуже на период од 22,5 година за услуге јавног превоза путника у жељезничком саобраћају или другом виду саобраћаја на пругама, и то под условом:

1) да превозник прибави имовину која је, узимајући у обзир услове амортизације имовине, значајна у односу на свеукупну имовину потребну за обављање услуга превоза путника обухваћених уговором о јавним услугама и везана претежно за услуге превоза путника обухваћене уговором или

2) да је ријеч о превозу до неразвијених или изразито неразвијених јединица локалне самоуправе, а додатно трајање је прихватљиво због трошкова који произилазе из посебних географских околности.

(5) Параметри за обрачунавање субвенције за пружање услуга јавног превоза обавезно су познати унапријед и утврђени на објективан и транспарентан начин.

(6) Обрачун из става 5. овог члана не може омогућити прекомјерну накнаду која би била већа од износа потребног за покривање насталих нето финансијских трошкова и прихода који су остварени испуњавањем обавеза обављања јавних услуга, узимајући у обзир приход који превозник задржава и његову разумну добит.

(7) Прихватљиви трошкови нарочито обухватају трошкове запослених, енергије, накнаде за коришћење инфра-

структуре, трошкове одржавања и поправке возила јавног превоза, жељезничких возила и постројења потребних за обављање услуга превоза путника и фиксне трошкове и одговарајући поврат на капитал.

(8) Ако превозник не обавља само услуге за које прима накнаду и које су дио обавезе обављања јавних услуга, него се бави и другим дјелатностима, рачуни тих јавних услуга воде се одвојено, тако да:

1) предметна јавна услуга не може у било којим околностима теретити било које варијабилне трошкове, одговарајући дио фиксних трошкова и разумну добит везану уз остале дјелатности превозника,

2) трошкови јавне услуге обавезно су у равнотежи са приходима од пословања и плаћањима од тијела јавне власти, без могућности преноса прихода другом сектору дјелатности превозника.

Државна помоћ привредним субјектима у жељезничком саобраћају

Члан 111.

(1) Државна помоћ може се додијелити привредном субјекту у сектору жељезничког саобраћаја за:

1) поврат износа накнаде за коришћење жељезничке инфраструктуре коју не плаћа привредни субјект који пружа услуге превоза базиране на другим облицима превоза,

2) смањење вањских трошкова, с циљем модалног преласка са осталих видова транспорта на жељезнички,

3) промоцију интероперабилности и, у обиму у којем то задовољава потреба координације саобраћаја, помоћ за промовисање веће безбједности, уклањање техничких препрека и смањивање загађења буком у сектору жељезничког саобраћаја.

(2) Државна помоћ из става 1. овог члана може се додијелити ако су испуњени сљедећи услови:

1) да је давалац државне помоћи осигурао транспарентну, образложену и квантификовану компаративну анализу трошкова у жељезничком транспорту и алтернативним опцијама на основу других видова транспорта,

2) да се државна помоћ огледа у цијени која се тражи од путника или превозника,

3) да је давалац државне помоћи осигурао реалне могућности очувања саобраћаја жељезничким путем,

4) да државна помоћ не утиче на конкуренцију у степеноу који угрожава општи интерес.

(3) Прихватљиви трошкови за коришћење инфраструктуре из става 1. тачка 1) овог члана су додатни трошкови за коришћење инфраструктуре коју плаћа жељезнички саобраћај, али не и вишезагађујући конкурентни облик саобраћаја, при чему износ државне помоћи не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова и највише до 30% укупних трошкова жељезничког транспорта.

(4) Прихватљиви трошкови код смањења вањских трошкова из става 1. тачка 2) овог члана представљају онај дио вањских трошкова које је могуће избјећи због коришћења жељезничког саобраћаја, у поређењу са конкурентнијим облицима саобраћаја, при чему износ државне помоћи не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова и највише до 30% укупних трошкова жељезничког транспорта.

(5) Прихватљиви трошкови за повећање интероперабилности из става 1. тачка 3) овог члана обухватају, у мјери у којој доприносе циљу координације саобраћаја, сва улагања у вези са уградњом система безбједности и интероперабилности, односно за смањење буке и у жељезничкој инфраструктури и у возном парку, при чему висина државне помоћи не може бити већа од 50% прихватљивих трошкова.

Државна помоћ за комбиновани транспорт терета

Члан 112.

(1) Државна помоћ за комбиновани транспорт терета може се додијелити искључиво као инвестициона државна помоћ с циљем:

1) замјене друмског транспорта терета жељезничким транспортом или

2) унапређења комбинованог транспорта.

(2) Прихватљиви трошкови за додјелу државне помоћи за комбиновани транспорт терета су укупни инвестициони трошкови:

1) изградње и прилагођавања терминала комбинованог транспорта, тј. за проширење пристаништа за превоз бродова, проширење и пренамјену терминала за комбиновани саобраћај, улагања која се односе на изградњу опреме за претовар, улагања у објекте за руковање теретом и друго,

2) процијењених већих трошкова опреме за комбиновани транспорт, која се односи на: контејнере за друмски транспорт, посебна возила и контејнере за комбиновани транспорт, примјену полуносача за олакшавање утовара, примјену почетне и касније друмске транспортне опреме и примјену опреме за копнену навигацију,

3) иновативни трошкови шпедиције и логистичких система, посебно интермодалних информација и комуникационих система за побољшање понуде комбинованог транспорта,

4) куповина брзих локомотива ради пружања нових, квалитетнијих услуга у комбинованом транспорту, преусмјеравајући транспорт терета са друмског на жељезнички.

(3) Износ државне помоћи за комбиновани транспорт терета не може бити већи од:

1) 50% укупних инвестиционих трошкова из става 2. тачка 1) овог члана,

2) 100% прихватљивих трошкова из става 2. тачка 2) овог члана,

3) 30% прихватљивих трошкова из става 2. тачка 3) овог члана,

4) 30% прихватљивих трошкова из става 2. тачка 4) овог члана током једногодишњег пробног периода.

3.2. Саобраћај на унутрашњим водним путевима

Државна помоћ за луке унутрашњих пловних путева
Члан 113.

(1) Прихватљиви трошкови државне помоћи за луке унутрашњих пловних путева, укључујући трошкове планирања:

1) улагања за градњу, замјену или надоградњу инфраструктуре лука,

2) улагања у градњу, замјену или надоградњу приступне инфраструктуре,

3) уклањање талога са дна пловног пута за приступ луци или у луци (јаружање).

(2) Нису прихватљиви трошкови државне помоћи за луке унутрашњих пловних путева који се односе на дјелатности које нису повезане са превозом, укључујући погоне индустријске производње активне у луци, канцеларије или продавнице и лучку надграђу (непокретна и покретна опрема смјештена у луци за пружање лучких услуга повезаних са превозом).

(3) Износ помоћи из става 1. овог члана не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и оперативне добити улагања или јаружања. Оперативна добит одузима се од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante), на основу разумних предвиђања или механизмом поврата средстава.

(4) Максимални износ помоћи из става 1. овог члана не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова, а максимални износ помоћи је 40.000.000 евра по појединачном пројекту.

(5) Лучка инфраструктура чија изградња укључује средства државне помоћи ставља се на располагање заинтересованим корисницима на једнаком и недискриминирајућем основу по тржишним условима.

(6) За државну помоћ из става 1. овог члана која није већа од 2.000.000 евра највећи износ помоћи може се одредити на 80% прихватљивих трошкова, као алтернатива примјене методе из ст. 3. и 4. овог члана.

3.3. Ваздушни саобраћај

Државна помоћ авио-превозницима за отварање нових линија
Члан 114.

(1) Државна помоћ може се додијелити авио-превозницима за отварање нових линија ако:

1) авио-превозник посједује важеће увјерење о оспособљености за обављање јавног авио-транспорта, које је издала БиХ или чланица Европског заједничког ваздушног простора;

2) линија повезује аеродром чији је просјечни годишњи промет мањи од 3.000.000 путника са аеродромом у Европском заједничком ваздушном простору;

3) линија није отворена прије подношења молбе за додјелу државне помоћи и ако се на истој линији саобраћај већ не одвија возовима великих брзина или из неког другог аеродрома у истом подручју обухвата под истим условима;

4) успостављању нове линије претходи:

1. израда пословног плана из којег је видљива профитбилност линије након најмање три године од отварања или

2. неопозива обавеза авио-превозника да обавља ваздушни превоз на датој линији током периода након прекида добијања помоћи који је најмање подједнако дуг као период током којег је добијена помоћ за отварање линије;

5) у недостатку државне помоћи не би дошло до ширења пословне активности авио-превозника на том аеродрому;

6) је поступак додјеле државне помоћи за отварање нових ваздушних линија јаван и отворен под једнаким условима за све заинтересоване авио-превознике;

7) државна помоћ не садржи друге врсте државне помоћи која се даје за експлоатацију линије.

(2) Величина и облик подручја обухвата из става 1. тачка 1) овог члана зависи од различитих фактора аеродрома, укључујући пословни модел, локацију и одредишта која опслужује, а генерално се граница обухвата поставља на 100 километара око аеродрома или 60 минута путовања аутомобилом, аутобусом, возом или возом великих брзина.

(3) Прихватљиви трошкови су искључиво трошкови аеродромских такси у вези са новоотвореном линијом.

(4) Износ државне помоћи не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова у периоду од највише три године.

Државна помоћ за аеродромску инфраструктуру
Члан 115.

(1) Државна помоћ за изградњу аеродромске инфраструктуре и опреме или објеката који су у директној функцији може се додијелити ако:

1) изградња и функционисање аеродромске инфраструктуре задовољавају јасно дефинисан циљ од општег интереса (регионални развој, доступност и друго),

2) је инфраструктура неопходна и сразмјерна постављеном циљу,

3) инфраструктура има задовољавајуће средњорочне потребе у погледу коришћења, а нарочито у погледу коришћења постојеће инфраструктуре,

4) сви потенцијални корисници имају приступ инфраструктури равноправно и без дискриминације,

5) без државне помоћи не би дошло до улагања или би се оно вршило у различитом обиму.

(2) Прихватљиви трошкови су трошкови улагања у аеродромску инфраструктуру и опрему која служи за пружање услуга авио-превозницима и другим пружаоцима услуга на аеродромима.

(3) У прихватљиве трошкове нарочито спадају улагања у узлетно-слетне писте, терминале, стајанке, рулне стазе, централизовану инфраструктуру за земаљске услуге и остале објекте који директно пружају подршку услугама аеродрома, укључујући трошкове њиховог планирања.

(4) У прихватљиве трошкове не спадају трошкови инфраструктуре и опреме која је прије свега потребна за обављање дјелатности које нису ваздухопловне (попут паркиралишта за аутомобиле, продавница и ресторана), трошкови уобичајеног одржавања и трошкови за обављање задатака у надлежности органа власти.

(5) Износ државне помоћи не може бити већи од:

1) 75% прихватљивих трошкова за аеродроме са мање од 1.000.000 путника годишње,

2) 50% прихватљивих трошкова за аеродроме са 1.000.000 до 3.000.000 путника годишње.

Оперативна помоћ за пословање аеродрома Члан 116.

(1) Оперативна помоћ за пословање аеродрома представља помоћ за покривање разлике оперативног финансирања и оперативних трошкова. Оперативни трошкови односе се на основне трошкове аеродрома у вези са пружањем аеродромских услуга, укључујући трошкове запослених, уговорених услуга, комуникације, збрињавања отпада, енергије, одржавања, изнајмљивања и администрације, али искључују капиталне трошкове, маркетиншку подршку или друге подстицаје које аеродром осигурава ваздушним превозницима.

(2) Државна помоћ за оперативно пословање аеродрома са просјечним годишњим прометом током двије календарске године мањим од 3.000.000 путника може се додијелити под условима из члана 115. став 1. ове уредбе.

(3) Износ државне помоћи не може бити већи од 50%, у фиксном износу, унапријед предвиђених оперативних губитака аеродрома, тј. мањка између предвиђених прихода и оперативних трошкова аеродрома.

(4) Изузетно, износ државне помоћи може бити до 80%, у фиксном износу, унапријед предвиђених оперативних губитака аеродрома са просјечним годишњим прометом током двије календарске године мањим од 700.000 путника.

Државна помоћ социјалне природе у ваздушном саобраћају Члан 117.

Државна помоћ социјалне природе може се додијелити у оквиру услуга ваздушног саобраћаја ако се додјељује:

1) само у корист одређене категорије путника који путују на ваздушној линији, као што су путници са посебним потребама, попут дјеце, особа са инвалидитетом, особа са ниским приманима, студената, старијих особа и других,

2) без дискриминације у смислу поријекла услуга, односно без обзира на то који авио-превозник је оператер лета.

Државна помоћ за превоз становника удаљене регије Члан 118.

(1) Независно од социјалне структуре путника из члана 117. ове уредбе, државна помоћ може се додијелити и за превоз путника са пребивалиштем у удаљеној регији који путује од/до аеродрома или луке у удаљеној регији и другог аеродрома или луке у Европском привредном простору или БиХ.

(2) Државна помоћ одобрава се без дискриминације на основу идентитета превозника или врсте услуге и без ограничења у погледу руте до удаљене регије или из ње.

(3) Прихватљиве трошкове чини цијена повратне карте из удаљене регије или до ње, укључујући све порезе и накнаде које превозник наплаћује потрошачу.

(4) Износ државне помоћи не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова.

4. Државна помоћ у сектору поштанских услуга

Државна помоћ у сектору поштанских услуга Члан 119.

(1) Државна помоћ може се додијелити само за пружање универзалних поштанских услуга.

(2) Универзални поштански оператер стицањем лиценце стиче право на пружање универзалних и комерцијалних поштанских услуга.

Одређиване накнаде за пружање поштанске услуге и обавезе оператера Члан 120.

(1) Накнада за пружање универзалне поштанске услуге обавезно је:

1) иста за све кориснике на цијелом подручју на којем универзални поштански оператер пружа услуге,

2) приступачна, заснована на реалним трошковима и подстицајна за ефикасно обављање универзалних поштанских услуга,

3) бесплатна за поједине врсте услуга које користе лица са одређеним обликом инвалидитета,

4) унапријед одређена и транспарентна,

5) одређена на начин да појединим корисницима услуга не даје предност у односу на друге кориснике под истим или сличним условима.

(2) Поштански оператер који, осим универзалне поштанске услуге, обавља једну или више других услуга дужан је да води одвојено рачуноводство на начин да се могу утврдити приходи и трошкови остварени од универзалних поштанских услуга одвојено од прихода и трошкова остварених од других поштанских услуга.

Обрачун и верификација нето трошка Члан 121.

(1) Ако обављање универзалне поштанске услуге ствара нето трошак који представља неприхватљиво финансијско оптерећење за универзалног поштанског оператера, он има право на накнаду признатог обрачуна нето трошка за који је утврђено да представља неприхватљиво финансијско оптерећење.

(2) Обрачун нето трошка сачињава се у складу са рачуноводственим прописима на начин да се избјегне дупли обрачун свих директних и индиректних користи и трошкова у пружању универзалне поштанске услуге.

(3) Нето трошак пружања универзалне поштанске услуге обрачунава се као разлика нето трошка универзалног поштанског оператера за рад на пружању универзалне поштанске услуге и нето трошка тог оператера без обавезе пружања универзалне поштанске услуге.

(4) Универзални поштански оператер, ради остваривања права на накнаду због неприхватљивог финансијског оптерећења, дужан је да поднесе захтјев за верификацију обрачуна нето трошка.

(5) Обрачун нето трошка из става 4. овог члана, који је основ за накнаду нето трошка универзалне поштанске услуге, утврђује се у складу са прописима о државној помоћи.

(6) Обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге укључује:

1) трошкове универзалних поштанских услуга које се могу извршавати само са губитком или под условима који нису у складу са уобичајеним правилима тржишног пословања;

2) све директне и индиректне користи које универзални поштански оператер има на основу обављања универзалне поштанске услуге и у које спадају:

1. приходи од универзалне поштанске услуге,

2. приходи од услуга које не чине универзалну поштанску услугу, а универзални поштански оператер их не би остварио када не би обављао универзалну поштанску услугу,

3. повећање вриједности робних марки због обављања универзалне поштанске услуге,

4. смањење трошкова обављања других услуга због синергијског ефекта који настаје обављањем универзалне поштанске услуге.

(7) Одрживост обављања универзалне поштанске услуге универзални поштански оператер остварује из средстава обезбијеђених из прихода остварених пружањем универзалне поштанске услуге.

(8) Ако нето трошак за обављање универзалне поштанске услуге није могуће покрити средствима из става 7. овог члана, губици се надокнађују из средстава буџета према правилима о државној помоћи за услуге од општег економског интереса, при чему се не може исплатити прекомјерна накнада.

Примјена правила о државној помоћи за услуге од општег економског интереса
Члан 122.

На остала питања која нису уређена одредбама овог одјелја сходно се примјењују правила о државној помоћи за услуге од општег економског интереса.

5. Државна помоћ за широкопојасну инфраструктуру

Државна помоћ за широкопојасну (телекомуникациону) инфраструктуру
Члан 123.

(1) Државна помоћ за развој широкопојасне (телекомуникационе) мреже може се додијелити под следећим условима:

1) улагање се врши на подручју на којем нема основне широкопојасне мреже или приступне мреже нове генерације,

2) није извјесно да ће се у року од три године од објаве планиране мјере помоћи инфраструктура развити под комерцијалним условима,

3) помоћ се додјељује на основу отвореног, транспарентног и недискриминаторског конкурентског поступка избора, уз поштовање начела технолошке неутралности,

4) оператер широкопојасне (телекомуникационе) мреже обавезује се да омогући другим оператерима најшири активни и пасивни велепродајни приступ мрежи под поштеним и недискриминаторским условима, укључујући физичко издавање у случају приступних мрежа нове генерације током најмање седам година од почетка коришћења, односно трајно у случају приступа водовима или стубовима.

(2) Приступна мрежа нове генерације из става 1. тачка 1) овог члана подразумијева напредну мрежу са основним функцијама, које се заснивају на технолошким платформама попут асиметричних дигиталних претплатничких линија до нивоа ADSL2+, стандардних кабловских мрежа, мобилних UMTS мрежа треће генерације и сателитских система, која има најмање следеће карактеристике:

1) пружа поуздане услуге при врло великој брзини путем оптичког преноса (или истоврсне технологије) у довољној близини просторија корисника да би била гарантована врло висока брзина,

2) подржава низ напредних дигиталних услуга, укључујући усклађене услуге утемељене на интернетском протоколу (IP),

3) има знатно већу брзину преноса у односу на базичне широкопојасне мреже.

(3) У случају дојеле државне помоћи за изградњу водова широкопојасне (телекомуникационе) мреже, водови морају бити довољно дугачки да би се њима покрило више кабловских мрежа и различите мрежне топологије.

(4) Сазнања о плановима будућег развоја широкопојасне (телекомуникационе) инфраструктуре на одређеном подручју из става 1. тачка 1) овог члана преиспитују се путем јавне расправе.

Прихватљиви трошкови и износ државне помоћи за широкопојасну инфраструктуру
Члан 124.

(1) Прихватљиви трошкови за широкопојасну инфраструктуру су следећи:

1) трошкови улагања у увођење пасивне широкопојасне (телекомуникационе) инфраструктуре, тј. инфраструктуре без активних компоненти која, уобичајено, укључује грађевинску инфраструктуру, водове, оптичка влакна и уличне кабловске ормаре,

2) трошкови улагања у грађевинске радове повезане са широкопојасним интернетом (нпр. прокопавање цеста и изградња канала за постављање водова и друго),

3) трошкови улагања у увођење основних широкопојасних мрежа,

4) трошкови улагања у увођење приступне мреже следеће генерације.

(2) Максимални износ државне помоћи за развој широкопојасне (телекомуникационе) инфраструктуре не може бити већи од 70.000.000 евра укупних трошкова по пројекту.

6. Државна помоћ за радиодифузне услуге

Услови за додјелу државне помоћи у области јавних радиодифузних услуга
Члан 125.

(1) Државна помоћ за обављање јавних услуга емитовања радио-телевизијског програма може се додијелити под условом:

1) да је емитовање радио и телевизијског програма од важности за грађане Републике Српске и БиХ,

2) да је пружање јавне услуге повјерено на основу закона, акта (управног) или уговора којим се прецизно и недвосмислено утврђују дјелатности емитера, које се односе на вршење јавне услуге, услови за давање накнаде и поступци за избјегавање прекомјерних накнада и поврат прекомјерног износа,

3) да је одређен орган који је независан од управе емитера јавног радио и телевизијског програма, који прати вршење обавезе пружања јавне услуге и има овлашћења, потребан капацитет и средства за обављање редовног надзора.

(2) Емитовање из става 1. тачка 1) овог члана је од важности за грађане Републике Српске и БиХ ако се емитовањем задовољавају демократски, друштвени и културни интереси јавности на националном или локалном нивоу и обезбеђује национална заступљеност информативног, културног, образовног, спортског и забавног програма.

(3) Државна помоћ може се додијелити за ову сврху независно од тога да ли се јавна услуга радио-телевизијског емитовања финансира само из јавних средстава, у било ком облику, или различитим комбинацијама јавних средстава и продаје рекламног простора или програма.

Прихватљиви трошкови и висина државне помоћи за емитовање радиодифузног програма
Члан 126.

(1) Државна помоћ за вршење јавне услуге емитовања радиодифузног програма додјељује се у виду накнаде нето трошкова у вези са испуњавањем обавезе пружања јавних услуга, при чијем се рачунању узимају у обзир директни или индиректни приходи који произилазе из обављања јавне услуге, односно нето корист од свих комерцијалних дјелатности које су везане за дјелатност јавне услуге.

(2) Трошкови који служе истовременом обављању дјелатности јавних услуга и услуга које нису јавне пропорционално се расподјељују на дјелатности јавних услуга и дјелатности услуга које нису јавне.

(3) Када расподјела трошкова из става 2. овог члана није могућа, заједнички улазни трошкови расподјељују се на основу разлике у укупним трошковима емитера са и без дјелатности услуга које нису јавне.

(4) Ако се трошкови у цијелости могу приписати дјелатностима јавних услуга, односиће се на њих, без обзира на то што од њих имају корист и дјелатности услуга које нису јавне.

(5) Осим у случају емитера који не обављају друге дјелатности осим пружања јавне услуге, емитер који прима накнаду за обављање јавне услуге може остварити разумну добит, која се састоји од стопе поврата на сопствени капитал и која укључује ризик или недостатак ризика који емитер преузима.

(6) Емитер може задржати годишњу прекомјерну накнаду изнад нето трошкова јавне услуге (као резерве јавне услуге) до износа од 10% годишњих буџетских трошкова пружања јавне услуге, за осигуравање финансирања обавеза за пружања јавне услуге у наредном периоду.

(7) Изузетно, емитеру се може дозволити да задржи износ већи од 10% годишњих буџетских трошкова пружања јавне услуге ако је прекомјерна накнада посебно унапријед и обавезујуће одређена и орочена у сврху једнократног великог трошка потребног за испуњавање обавезе пружања јавне услуге.

Транспарентност финансирања емитера Члан 127.

(1) Емитер коме је повјерено пружање јавне услуге радио-телевизијског емитовања дужан је да води одвојено рачуноводство за послове пружања јавне услуге емитовања радио-телевизијског програма од других послова.

(2) Актом из члана 125. став 1. тачка 2) ове уредбе може се од емитера захтијевати функционално или структурално раздвајање јавних дјелатности од дјелатности које нису јавне ради избјегавања унакрсног субвенционисања комерцијалних дјелатности и поштовања принципа непристрасне трансакције.

Примјена правила о државној помоћи за услуге од општег економског интереса Члан 128.

На остала питања која нису уређена одредбама овог одјелка сходно се примјењују правила о државној помоћи за услуге од општег економског интереса.

7. Државна помоћ у области културе и очувања културног наслеђа

7.1. Државна помоћ за културу и културно наслеђе

Државна помоћ за културу и заштиту националног културног наслеђа Члан 129.

(1) Државна помоћ може се додијелити за следеће објекте, сврхе и активности у области културе:

1) музеје, архиве, библиотеке, умјетничке и културне центре или просторе, позоришта, биоскопе, оперне и концертне дворане, остале организације за јавна извођења, установе филмске баштине и другу сличну умјетничку и културну инфраструктуру, организације и институције,

2) материјално наслеђе, укључујући све облике покретне или непокретне културне баштине и археолошка налазишта, споменике, историјске локације и зграде, те природно наслеђе повезано са културним наслеђем, односно природно или културно наслеђе које је заведено у одговарајућим регистрима заштићених споменика културе Републике Српске, односно БиХ,

3) нематеријално наслеђе у сваком облику, укључујући фолклорне обичаје и занате,

4) умјетничка или културна догађања и изведбе, фестивале, изложбе и остале сличне културне активности,

5) културно и умјетничко образовање, те подстицање разумијевања важности заштите и различитости културних израза путем образовних програма и јачања свијести шире јавности, по потреби и употребом нових технологија,

6) писање, издавање, продукцију, дистрибуцију, дигитализацију и објављивање музичких и књижевних дијела, укључујући преводе.

(2) Помоћ за новине и часописе, било да се објављују у штампаном или дигиталном формату, није дозвољена.

(3) Државна помоћ може бити у облику:

1) инвестиционе помоћи, укључујући помоћ за изградњу или надоградњу културне инфраструктуре,

2) помоћи за текуће, односно оперативно пословање.

Прихватљиви трошкови за културу и заштиту националног културног наслеђа Члан 130.

(1) Прихватљиви трошкови за инвестициону помоћ за културу и заштиту националног културног наслеђа јесу трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину, укључујући:

1) трошкове изградње, надоградње, набавке, конзервације или побољшања инфраструктуре ако се најмање 80% временског или просторног капацитета инфраструктуре годишње употребљава за културне сврхе;

2) трошкове набавке, односно закуп, пренос посједа или физичко премјештање културне баштине;

3) трошкове чувања, конзервације, обнављања и реставрације материјалне и нематеријалне културне баштине, укључујући додатне трошкове за одговарајуће складиштење, посебне алате, материјале, те трошкове за документацију, истраживање, дигитализацију и објављивање;

4) трошкове за побољшање приступа јавности културном наслеђу, а нарочито:

1. трошкове дигитализације и осталих нових технологија,

2. трошкове за побољшање доступности за особе са посебним потребама (нпр. рампе и лифтове за особе са инвалидитетом, упутства на Брајевом писму и музејски изложбени предмети који се могу дотаћи),

3. трошкове промоције културне различитости у погледу излагања, програма и посјетилаца;

5) трошкове за културне пројекте и дјелатности, програме сарадње и размјене, укључујући трошкове поступка избора, трошкове промоције, те трошкове који настају као директна посљедица пројекта.

(2) Прихватљиви трошкови за помоћ текућем, односно оперативном пословању јесу:

1) трошкови културне установе или локације културне баштине повезани са сталним или повременим активностима, укључујући изложбе, наступе и слична културна догађања која се одвијају током редовног пословања,

2) трошкови културног и умјетничког образовања, те подстицања разумијевања важности заштите и различитости културних израза путем образовних програма и јачања свијести шире јавности, по потреби и употребом нових технологија,

3) трошкови побољшања приступа културним установама или локацијама културне баштине и с њима повезаним активностима, укључујући трошкове дигитализације и употребе нових технологија, те трошкове побољшања приступа за особе са инвалидитетом,

4) оперативни трошкови који су директно повезани са културним пројектом или активношћу,

5) трошкови особља које ради за културну установу или локацију културне баштине или за пројект,

6) трошкови услуга савјетовања и подршке које пружају вањски савјетници и пружаоци услуга, а који настају као директна посљедица пројекта.

(3) Оперативни трошкови из става 2. тачка 4) овог члана јесу трошкови закупа некретнина и мјеста културних догађања, путни трошкови, трошкови материјала и робе директно повезани са културним пројектом или активношћу, трошкови архитектонских структура за изложбе и позорни-

ца, изнајмљивања, закупа и амортизације алата, софтвера и опреме, трошкови права приступа дјелима заштићеним ауторским правом и другом садржају заштићеном повезаним правима интелектуалног власништва, трошкови промоције и трошкови који су настали као директна посљедица пројекта или активности.

(4) Трошкови амортизације и трошкови финансирања из става 2. тачка 4) овог члана прихватљиви су само ако нису обухваћени инвестиционом помоћи.

(5) Прихватљиви трошкови објављивања музичких и књижевних дјела обухватају и ауторске хонораре (трошкови ауторских права), накнаде преводилаца, накнаде уредника, остале уредничке трошкове (лектура, коректура, редактура), трошкове прелома и припреме за штампу, те трошкове штампе или објављивања у електронском формату.

Износ државне помоћи за културу и заштиту националног културног наслеђа Члан 131.

(1) За инвестиционо државну помоћ за културу и заштиту националног културног наслеђа износ помоћи не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и оперативне добити остварене улагањем.

(2) Оперативна добит одузима се унапријед (ex ante) од прихватљивих трошкова, на основу реалистичних пројекција или путем механизма поврата средстава.

(3) Оператер инфраструктуре може задржати разумно очекивану добит остварену током одговарајућег периода, а која се одређује у односу на уобичајену добит за тај сектор.

(4) Разумном добити из става 3. овог члана сматра се стопа поврата капитала, која не може бити већа од одговарајуће замјенске стопе увећане за премију од 100 основних бодова.

(5) За помоћ текућем, односно оперативном пословању износ помоћи не може бити већи од износа који је неопходан за покриће оперативних губитака и разумно очекиване добити у одговарајућем периоду, што се осигурава унапријед (ex ante) на основу реалистичних пројекција или путем механизма поврата средстава.

(6) За помоћ која није већа од 2.000.000 евра, осим метода из ст. од 1. до 5. овог члана, максимални износ помоћи може бити 80% прихватљивих трошкова.

(7) Максимални износ инвестиционе помоћи за културу и очување наслеђа не може бити већи од 150.000.000 евра по пројекту.

(8) Максимални износ помоћи за текуће, односно оперативно пословање не може бити већи од 75.000.000 евра годишње по привредном субјекту.

(9) Износ државне помоћи за објављивање музичких и књижевних дјела из члана 129. став 1. тачка 6) ове уредбе не може бити већи од 70% прихватљивих трошкова, а максимални износ те помоћи не може бити већи од разлике између прихватљивих трошкова и дисконтованих прихода, што се осигурава одузимањем прихода од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante) или путем механизма поврата средстава.

7.2. Државна помоћ за кинематографију и аудио-визуелна дјела

Помоћ за кинематографске и друге аудио-визуелне активности Члан 132.

(1) Државна помоћ може се додијелити за писање сценарија, развој, продукцију, дистрибуцију и промоцију аудио-визуелних дјела ако су испуњени сљедећи критеријуми:

1) да помоћ не доводи до дискриминације на основу држављанства и да се поштује слобода настањивања, слобода кретања робе и пружања услуга,

2) да је државна помоћ директно усмјерена на стварање производа од културног значаја који задовољавају унапријед утврђене умјетничке критеријуме.

(2) Државна помоћ може бити у облику:

1) помоћи за продукцију која није ограничена на одређене продукцијске активности или појединачне дијелове продукцијског вриједносног ланца,

2) помоћи за претпродукцију,

3) помоћи за дистрибуцију аудио-визуелних дјела.

(3) Државна помоћ на основу овог члана не може додијелити за инфраструктуру филмских студија.

Прихватљиви трошкови и износ помоћи за кинематографске и друге аудио-визуелне активности Члан 133.

(1) Прихватљиви трошкови за кинематографске и друге аудио-визуелне активности су:

1) свеукупни трошкови продукције аудио-визуелних дјела, укључујући трошкове у вези са унапређењем приступачности аудио-визуелних дјела лицима са инвалидитетом,

2) трошкови претпродукције, односно трошкови писања сценарија и развој аудио-визуелних дјела,

3) трошкови дистрибуције и промоције аудио-визуелних дјела.

(2) Износ државне помоћи за продукцију и дистрибуцију аудио-визуелних дјела не може бити већи од 50% прихватљивих трошкова.

(3) Износ државне помоћи за продукцију аудио-визуелних дјела може се повећати у случају:

1) прекограничне продукције у чијем финансирању учествује једна или више држава чланица Европске уније и у коју је укључен продуцент из државе чланице Европске уније до максималног износа од 60% прихватљивих трошкова или

2) захтјевног аудио-визуелног дјела које задовољава критеријуме утврђене приликом успостављања програма/шема помоћи и копродукције у коју су укључене земље са пописа Одбора за развојну помоћ OECD-а до износа од 100% прихватљивих трошкова.

(4) Захтјевно аудио-визуелно дјело из става 3. тачка 2) овог члана је филм чија је једина изворна верзија на језику ограничене распрострањености у смислу обухваћеног поддржја или становништва, кратки филм, први и други филм режисера, документарни филм или нискобуџетни филм или друго комерцијално захтјевно дјело.

(5) Износ државне помоћи за претпродукцију не може бити већи од 100% прихватљивих трошкова.

(6) Ако из насталог сценарија или развијеног пројекта проистекне аудио-визуелно дјело као што је филм, трошкови претпродукције уграђују се у укупни буџет и узимају у обзир при рачунању износа државне помоћи.

(7) Максимални износ намијењен програму државне помоћи за аудио-визуелна дјела не може бити већи од 50.000.000 евра годишње по програму.

Територијално условљавање давања државне помоћи за продукцију Члан 134.

(1) Давалац државне помоћи из Републике Српске може:

1) захтијевати да износ до 160% помоћи додијелене за продукцију одређеног аудио-визуелног дјела буде потрошен на подручју Републике Српске или

2) израчунати помоћ додијелену за продукцију одређеног аудио-визуелног дјела као проценат трошкова за продукцијске дјелатности у Републици Српској (што је типично у случају програма државне помоћи у облику пореских подстицаја).

(2) Условљавањем давања државне помоћи из става 1. овог члана не може се захтијевати да минимални ниво про-

дукцијске активности који је потребно остварити на територији Републике Српске буде већи од 50% укупног буџета намијењеног за продукцију, нити се може захтијевати да трошкови буду већи од 80% укупног буџета за продукцију.

8. Државна помоћ за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру

Државна помоћ за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру
Члан 135.

(1) Државна помоћ за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру може се додијелити ако су испуњени следећи услови:

1) приступ спортској или вишенамјенској инфраструктури омогућен је на транспарентан и недискриминаторски начин,

2) појединачни професионални спортски корисник спортску инфраструктуру употребљава највише до 80% временског капацитета годишње,

3) цијене употребе спортске инфраструктуре од професионалних спортских корисника и критеријуми за њихово одређивање јавно су објављени,

4) концесије или други начини одобрења изградње, надоградње и/или вођења спортске или вишенамјенске рекреативне инфраструктуре трећим лицима додјељују се на транспарентној и недискриминаторском основу, у складу са прописима о јавним набавкама.

(2) Вишенамјенска рекреативна инфраструктура састоји се од вишенамјенских објеката за рекреацију у којима се посебно нуде културне и рекреативне услуге, уз изузетак забавних паркова и хотелских објеката.

(3) Професионални спорт значи бављење спортом као плаћеним запослењем или послом за који се добија накнада која је већа од трошкова учествовања на спортском догађају и чини знатан удио у приходу спортисте, без обзира на то да ли је између професионалног спортисте и одговарајуће спортске организације склопљен уговор о раду.

(4) Путни трошкови и трошкови смјештаја ради учешћа на спортском догађају не сматрају се накнадом у смислу овог члана.

(5) Када инфраструктуру истовремено употребљава неколико корисника, за потребе обрачуна из става 1. тачка 2) овог члана сваком кориснику се рачуна одговарајући удио временског капацитета употребе.

(6) Привредном субјекту који је финансирао најмање 30% трошкова улагања у спортску инфраструктуру може се одобрити повлашћени приступ инфраструктури, под условом да су пропозиције повлашћеног приступа јавно објављене.

Облици и износ државне помоћи за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру
Члан 136.

(1) Државна помоћ за спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру може бити у облику:

1) помоћи за улагање, укључујући помоћ за изградњу или надоградњу спортске и вишенамјенске рекреативне инфраструктуре,

2) помоћи за оперативно пословање спортске инфраструктуре.

(2) Прихватљиви трошкови улагања у спортску и вишенамјенску рекреативну инфраструктуру јесу трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

(3) Прихватљиви трошкови оперативног пословања спортске инфраструктуре су оперативни трошкови пружања услуга инфраструктуре, као што су трошкови запослених, материјала, уговорених услуга, комуникације, енергије, одржавања, изнајмљивања и административни трошкови.

(4) Прихватљиви трошкови оперативног пословања из става 3. овог члана искључују трошкове амортизације и

трошкове финансирања који су већ обухваћени одобреном помоћи за улагање.

(5) Државна помоћ из става 1. тачка 1) овог члана не може бити већа од разлике између прихватљивих трошкова из става 2. овог члана и оперативне добити од улагања, а највише до износа од 30.000.000 евра, при чему укупни трошкови не могу бити већи од 100.000.000 евра по инфраструктурном пројекту.

(6) Оперативна добит из става 5. овог члана одузима се од прихватљивих трошкова унапријед (ex ante), на основу разумних пројекција или механизмом поврата средстава.

(7) Државна помоћ из става 1. тачка 2) овог члана не може бити већа од оперативних губитака током одговарајућег периода, а највише до износа од 2.000.000 евра годишње по инфраструктурном објекту.

(8) Максимална висина помоћи из става 7. овог члана рачуна се унапријед (ex ante), на основу разумних пројекција или механизмом поврата средстава.

(9) У случају државне помоћи која није већа од 2.000.000 евра, умјесто методама из ст. 5. и 7. овог члана, износ државне помоћи може се израчунати одређивањем максималног износа који не може бити већи од 80% прихватљивих трошкова из става 2, односно 3. овог члана.

ГЛАВА IV

СПЕЦИФИЧНИ ИНСТРУМЕНТИ ДОДЈЕЛЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

1. Државна помоћ у облику гаранција

Појединачна државна гаранција и програми (шеме)
гаранција
Члан 137.

(1) Појединачна државна гаранција не представља инструмент додјеле државне помоћи ако су кумулативно испуњени следећи услови:

1) да привредни субјект није у тешкоћама;

2) да је гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом, на фиксни износ и фиксни период;

3) да гаранција не покрива више од 80% неизмиреног кредита или друге финансијске обавезе корисника, с тим да се ово ограничење не односи на:

1. гаранције које покривају дужничке обавезнице или

2. гаранције дате с циљем финансирања привредног субјекта чија је искључива дјелатност пружање услуга од општег економског интереса, а гаранцију даје орган који је повјерио ружење услуга од општег економског интереса;

4) да се премија за гаранцију обрачунава примјеном тржишних принципа.

(2) Програм (шема) државне гаранције не представља инструмент додјеле државне помоћи ако су кумулативно испуњени услови из става 1. т. од 1) до 3) овог члана и ако је испуњено да:

1) су услови програма (шеме) државне гаранције засновани на реалној процјени ризика,

2) се премије које плаћа корисник реализују из властитих извора и да покривају нормалне ризике покривене датом гаранцијом, те административне трошкове програма (шеме), укључујући годишње приходе на тај капитал,

3) се премије преиспитују најмање једном годишње.

2. Продаја непокретне имовине у јавној својини

Продаја непокретне имовине у јавној својини са неусловљеном лицитацијом и без неусловљене лицитације
Члан 138.

(1) Продаја непокретне имовине у јавној својини не представља државну помоћ ако је поступак продаје спроведен у складу са једном од следећих метода:

1) на основу објављене, отворене и неусловљене лицитације која је резултирала прихватањем најбоље или једине понуде, уз поштовање сљедећих услова:

1. да је понуда више пута (узастопно) оглашавана у периоду од најмање два мјесеца у штампи која се дистрибуира у Републици Српској и БиХ, односно у публикацијама које имају редовни међународни тираж ако намјеравана продаја земљишта и зграда може привући инвеститоре који улажу у европским и међународним размјерама,

2. да сваки потенцијални купац може купити земљиште и зграде и користити их за своје личне потребе, уз ограничења у сврху заштите животне средине, заштите јавних интереса и изузимања сумњивих лицитација и понуда;

2) на основу процјене независног стручњака, који:

1. посједује одговарајући степен квалификација које је стекао у наставном центру или академско образовање, има одговарајуће искуство и стручан је за процјену земљишта и зграда на датој локацији или

2. посједује признато свједочанство о завршеној средњој спреми и довољан ниво обуке са најмање три године практичног искуства по завршетку школовања, те знање потребно за процјену земљишта и зграда на датој локацији и посједује одговарајући документ којим је овлашћен за процјену стварне имовине и

3. поступа независно приликом процјене, тј. према којем органи, односно тијела јавне власти не могу давати налоге у вези са резултатом процјене.

(2) Урбанистичка и просторна ограничења у односу на власника у погледу коришћења земљишта и зграда из става 1. тачка 1) подтачка 2. овог члана не утичу на неусловљену природу понуде.

(3) Јавне службе за процјену и/или запослени у јавним органима, односно тијелима сматрају се независним, у смислу става 1. тачка 2) подтачка 3. овог члана, ако је стварно искључена могућност непрописног утицаја на њихове налазе.

(4) Ако се непокретна имовина у јавној својини не може продати по цијени коју одреди независан стручњак, цијена се снижава за 5%.

(5) Ако је, након одређеног времена, очигледно да се имовина не може продати ни по сниженој цијени, врши се нова процјена заснована на стеченом искуству и достављеним понудама.

ГЛАВА V

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Стављање ван снаге
Члан 139.

Ступањем на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 105/13).

Ступање на снагу
Члан 140.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-3091/20
29. октобра 2020. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

2144

На основу члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), а у вези са чланом 4. став 3. и чланом 24. Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20), Влада Републике Српске, на 94. сједници, одржаној 29.10.2020. године, д о н о с и

УРЕДБУ

О ДОДЈЕЛИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЈАВНИХ УСЛУГА ОД ОПШТЕГ ЕКОНОМСКОГ ИНТЕРЕСА

Предмет Уредбе
Члан 1.

Овом уредбом уређују се услови за додјелу државне помоћи у облику накнаде за обављање јавних услуга правним и физичким лицима којима је, у складу са посебним прописима, повјерено обављање услуга од општег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности, начин одређивања накнаде за обављање услуге од општег економског интереса и други услови које су обавезни испунити ова лица, тако да се овом државном помоћи не би нарушила тржишна конкуренција у мјери у којој би то било супротно међународним споразумима које је БиХ ратификовала.

Привредни субјекти
Члан 2.

(1) Ова уредба односи се искључиво на услове за додјелу накнаде за обављање услуга од општег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности правним и физичким лицима која се сматрају привредним субјектима.

(2) Привредним субјектима, у смислу ове уредбе, сматрају се привредна друштва и њихове групације (уније или удружења), предузетници, јавне институције, јавна предузећа и предузећа која су у већинском власништву Републике Српске, остала физичка и правна лица која директно или индиректно, континуирано, периодично или једнократно учествују на тржишту, без обзира на њихов правни статус, врсту власничког односа, мјесто гдје је сједиште регистровано или пребивалиште.

Дефиниција услуге од општег економског интереса
Члан 3.

(1) Услуге од општег економског интереса су јавне услуге од посебног значаја за живот и задовољавање потреба грађана, а које не би биле доступне грађанима или би им биле доступне под мање повољним условима од уобичајених ако би изостала финансијска помоћ даваоца државне помоћи у Републици Српској, јер их сами привредни субјекти, полазећи искључиво од тржишних принципа, не би били у могућности пружити или их не би могли пружити на задовољавајући начин у погледу обима, услова, цијене, квалитета, учесталости и доступности.

(2) Услугама од општег економског интереса из става 1. овог члана уобичајено се сматрају услуге јавног превоза путника, лучке услуге које се односе на путнички промет, услуге испоруке енергије, услуге широкопојасних мрежа, поштанске и остале сличне услуге од посебног значаја за грађане.

(3) Даваоци државне помоћи за обављање услуга од општег економског интереса, у смислу ове уредбе, у Републици Српској су: Република Српска, јединице локалне самоуправе, путем овлашћених правних лица, те свако правно лице које додјељује државну помоћ или управља државном помоћи (даваоци државне помоћи дефинисани у Закону о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини).

Изузећа од примјене Уредбе
Члан 4.

(1) Ова уредба не примјењује се на додјелу државне помоћи за обављање услуга од општег економског интереса у секторима жељезничког и друмског превоза путника и јавне радио-дифузије, на које се односе посебна правила за обављање услуга од општег економског интереса.

(2) Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса у износу већем од 15.000.000 евра годишње привредним субјектима у тешкоћама може се додијелити у складу са правилима за додјелу државне помоћи за санацију и реструктурирање.